

KURSUSNOTATER 10

Ove Larsen

MURVÆRKS KONSTRUKTIONER

Ove Larsen

BÆRENDE KONSTRUKTIONER

BYGGETEKNISK HØJSKOLE KØBENHAVN

JULI 1991

Indhold:

sikkerhed	3
Miljø	4
Kontrol	4
Materialer	6
Regn. styrker	8
Konstruktive krav	9
Lodret belastet murværk	10
Søjlekurve	19
Hulmure	21
Vandret belastet murværk	24
Diagram for murfelters moment	30
Lodret + vandret belastet murværk	31
Skalmure	34
Kombinationsmure	37
Stabiliserende mure	39
Teglbjælker	45
Bjælkevederlag	49
Murbuer	
Buevirkning vinkelret på plan	
Dilatationsfuger	
Projekttering af murede konstrukt.	

Sikkerhedsmetode.

DS 409 - 1. udgave - juni 1982.

Hvilket vil sige at der regnes efter partialkoefficientmetoden, hvor der etfervises at:

$$\text{Spænding} \propto \text{styrke} \quad \sigma \propto f_{\text{nd}}$$

eller at:

$$\text{Lastvirking} \propto \text{børeevne} \quad N_d \propto N_{ud}$$

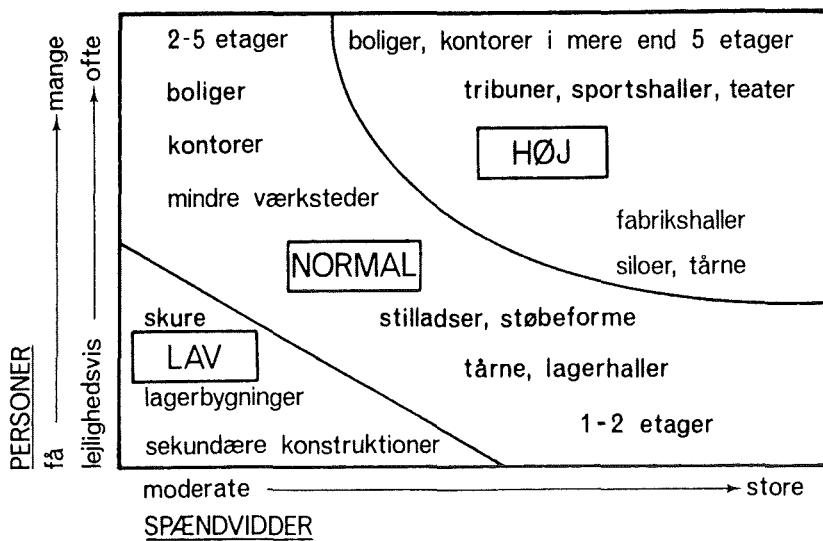
Last på konstruktioner.

DS 410 - 3. udgave - juni 1982.

Norm for murværkskonstruktioner.

DS 414 - 4. udgave - marts 1991.

Sikkerhedsklasser.

Fra
Regi-boer 2.

Miljøklasser.

Ifølge normen skal der foretages en vurdering af i hvilken af de 3 miljøklasser som en muret konstruktion hører under.

Passivt miljø.

Passivt miljø	Moderat miljø	Aggressivt miljø
Indendørs murværk i tørre og opvarmede lokaler	Indendørs murværk i uopvarmede lokaler Indendørs murværk i fugtige lokaler Indendørs murværk i kælder	Udendørs - fritstående mure Udendørs murværk nær kysten Udendørs murværk i fabriksområder Murværk i frusehuse
	Udendørs murværk	

Moderat miljø.

Aggressivt miljø.

Miljøvurderingen er bestemmende for kravene til de materialer der indgår i den murede konstruktion.

Materialer	Miljøklasser		
	Passivt Miljø	Moderat Miljø	Aggressivt
Mursten		Frostfaste Producents- erfaring	Frostfaste Producents- erfaring
Blokke		Frostfaste Producents- erfaring	Frostfaste Producents- erfaring
Træbindere	Ikke-korrosionsfaste	Korrosions- faste	Korrosions- faste
Armering	Ikke-korrosionsfast	Korrosions- fast	Korrosions- fast

Kontrolklasser.

Normen opererer med 2 kontrolklasser:

Normal kontrol

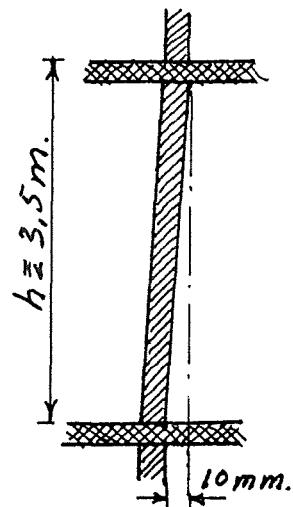
Skærpet kontrol

Kontrollen omfatter både modtagekontrol og udførelseskontrol.

Kontrolområdet er meget omfattende, og her skal kun nævnes nogle eksempler på udførelseskontrol.

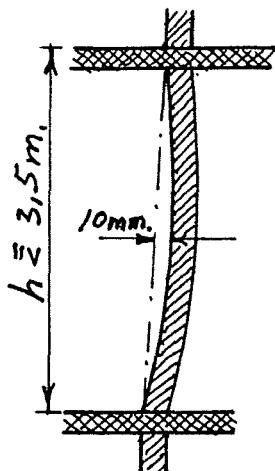
Normal kontrol:

1. Mindst 85% fyldte liggefuger.
2. Max. 10mm lodafrigelse pr. etage (max. 3,5 m).
3. Max. 10mm krumning i forhold til forbindelseslinje.

Skærpel kontrol:

1. 100% fyldte fuger.
2. Delformater kun ved klipning eller skæring.
3. Riller til el-rør og lignende skal fræses.

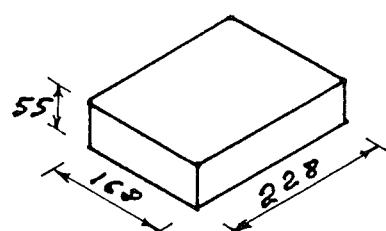
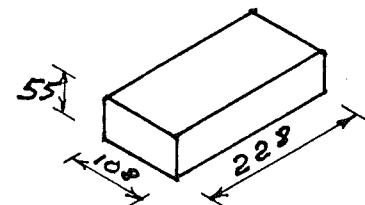
Alt murværk inden for samme bygvrækt skal udføres i samme kontrolklasse.

Kontrol- og sikkerhedsklasse er bestemmende for parti-alkoeff. på materialsiden.

SIK Kont	Lav	Nor.	Høj
Norm.	1,78	1,96	×
Skær.	×	1,69	1,85

Mursten.

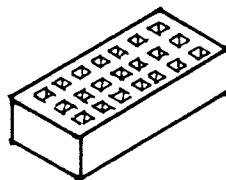
Mursten inddeltes i 8 stenklasser, efter trykstyrke og omfatter 6 typer: Betonsten, kalksandsten, letklinkerbetonsten, molersten, porebetonsten og teglsten.

Basismål

Hulsten.

Hulsten er mursten med huller vinkelret på liggefladen, hularealit udgør maksimalt 10% af liggefladen.

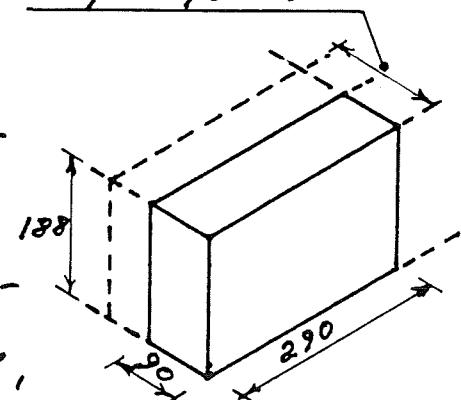

For murværk af hulsten skal styrken med enkelte undtagelser reduceres med faktoren 0,7.

100, 110, 150, 190
230, 290, 330.

Blokke.

Blokke inddeltes i 11 blokklasser og omfatter 5 typer: Kalksandstensblokke, letklinkerbetonblokke, molerblokke, porebetonblokke og teglblokke.

Blokformat min. 290×90×188mm.

Mørtel.

Normen omfatter 4 referencemørtler, som alle er kalkcementmørtler.

Murværk murct i (murcementmørtel) kan forventes at have samme trykstyrke som den foranstående KC-mørtel.

KC 60/40/850	(M100/900)
KC 50/50/400	(M100/600)
KC 35/65/650	
KC 20/80/550	(M100/400)

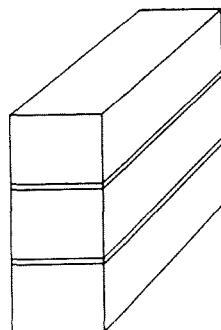
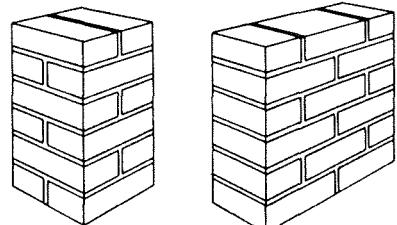
Den svageste af referencemørtlerne må ikke bruges til muring med blokke.

Basistrykstyrken.

Basistrykstyrken fakt for murværk bestemmes ud fra standardiserede prælegermer:

6-stensstyrken for murværk af mursten.

3-blokstyrken for murværk af blokke.

Regningsmæssige styrker.

De regningsmæssige styrker beregnes efter.

$$f_{cnd} = \frac{f_{cnk}}{\gamma_m}$$

Eksempel.

Stenklasse 15

mørtel KC 50/50/700

Normal sikr. kl.

normal kontrolkl.

$$f_{cnd} = \frac{5,5}{1,96} = 2,81 \text{ N/mm}^2$$

$$\left. \begin{array}{l} f_{cnk} = 5,5 \text{ N/mm}^2 \\ \gamma_m = 1,96 \end{array} \right\}$$

Regn. trykstyrke f_{cnd} , normal sikkerheds- og kontrolklasser.

		Mørteltype KC.									
		20/80/550		35/65/650		50/50/700		60/40/850			
Klasse	Sten.	Blok	Sten.	Blok	Sten.	Blok	Sten.	Blok	Sten.		
		Mass.	Hul.	Mass.	Hul.	Mass.	Hul.	Mass.	Hul.	Mass.	Hul.
	2,5		0,87			0,87			0,82		
	3,0		1,02			1,02			0,92		
	3,5		1,17			1,17			1,07		
4,0	4,0	1,07	1,33	0,97	0,68	1,28	0,87	0,61	1,17	0,66	0,46
	4,5		1,43			1,38			1,28		
	5,0		1,53			1,48			1,38		
	7,0		1,89			1,73	1,21	1,58	1,11	1,12	0,79
	10	10	2,70	2,45	2,45	1,71	2,40	2,24	1,57	2,24	1,63
	15	15	3,42	3,01	3,16	2,21	2,96	2,81	1,96	2,81	2,04
	20		3,42			3,32			3,16		
	22		4,18			3,88	2,71	3,47	2,43	3,42	2,50
	25		3,93			3,72			3,42		
	30	30	4,95	4,44	4,59	3,21	4,13	4,08	2,86	3,67	2,96
	37		5,56		5,20	3,64		4,59	3,21		3,37
	45		6,22		5,82	4,07		5,60	3,57		3,72

For andre kontrol- og sikkerhedsklasser, se partialkoefficienter side 5.

Konstruktive krav.

Alt murværk skal mures i forbundt med mindst $\frac{1}{4}$ sten- eller $\frac{1}{4}$ blokloengdes forskydning.

For fugedybder større end 3 mm skal tværsnitsarealet reduceres med den fulde fugedybde.

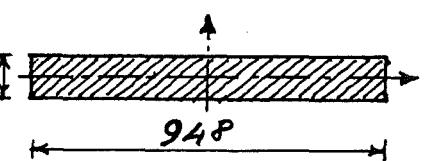
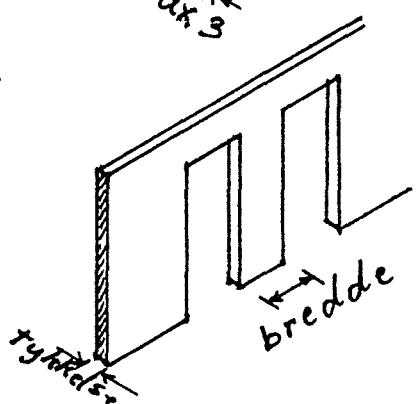
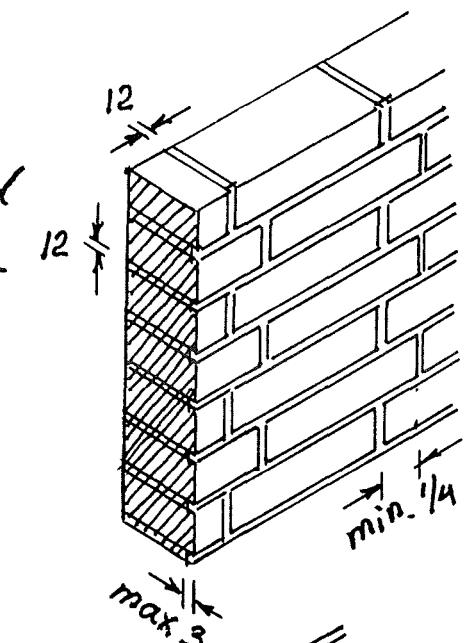
En mur kan normalt kun regnes bærende når dens mindste modstandsmoment er større end $1,8 \cdot 10^6 \text{ mm}^3$.

Eksempel.

$$W_{\min} = \frac{1}{6} \cdot b \cdot t^2 > 1,8 \cdot 10^6 \text{ mm}^3$$

$$W_{\min} = \frac{1}{6} \cdot 948 \cdot 108^2 = 1,84 \cdot 10^6 \text{ mm}^3 > 1,8 \cdot 10^6 \text{ mm}^3$$

D.v.s. en $\frac{1}{2}$ stens væg skal være mindst 4 sten bred.

Minimumstræsnit

Murværk af sten.

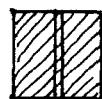
$$\frac{1}{2} \text{ st.} \times 4 \text{ st.} - 108 \times 948 \text{ mm.}$$

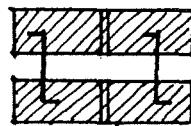
$$\frac{3}{4} \text{ st.} \times 1\frac{3}{4} \text{ st.} - 168 \times 408 \text{ mm.}$$

$1st \times 1st. - 228 \times 228 \text{ mm.}$

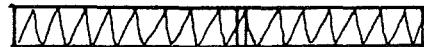

$(\frac{1}{2}st. + \frac{1}{2}st.) \times 2st. - (108+108) \times 468 \text{ mm.}$

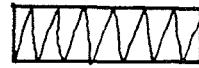

Murvoerke af blokke.

$100 \times 1080 \text{ mm.}$

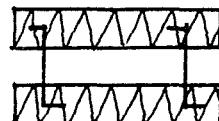
$150 \times 490 \text{ mm.}$

$200 \times 270 \text{ mm.}$

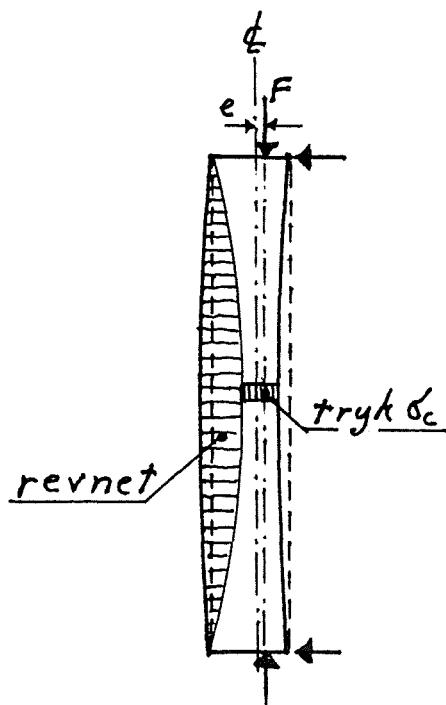
$(100+100) \times 540 \text{ mm.}$

Lodret belastet murvoerke.

Der er her tale om et konstruktionselement, hvor der ved bæreevneberegningen skal tages hensyn til både sjælevirkning og revnet tværsnit, idet der ikke må regnes med at tværsnittet kan opnate trækspændinger.

Dette betyder at en murct vægs lodrette bæreevne er bestemt af:

$$R_{sd} = \frac{1}{1 + \frac{12 f_{cnk}}{E_{0K} \pi^2} \left(\frac{l_e}{t_d - 2e_t} \right)^2} k_t A_c f_{cnk}$$

$$N'_{ud} = \frac{1}{1 + k_a \left(\frac{l_e}{t_d - 2e_t} \right)^2} k_t b_e (t_d - 2e_t) f_{cnk}$$

$$R_{sd} = k_s k_t A_c f_{cnk}$$

f_{cnk} - Regn. trykstyrke.

l_e - Søjlelængde (h_s).

E - Elasticitetsmodul.

e_t - Resulterende excentricitet.

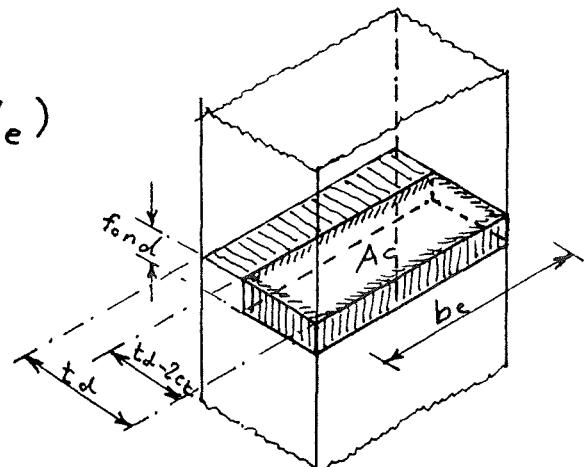
t_d - Regn. murtykkelse.

b_e - Effektiv pillebredde. (L_e)

$A_c = b_e \cdot (t_d - 2e_t)$ - Trykareal.

k_t - Troersnitsfaktor.

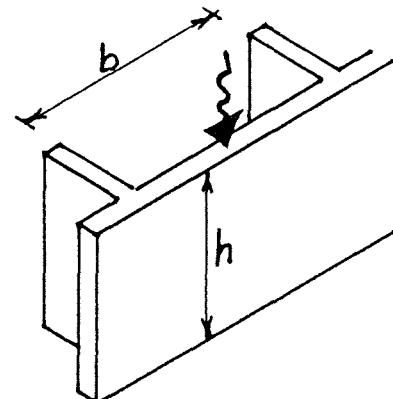
$R_{sd} = N_{ud}$ - Søjlebøercevne.

Søjlelængden l_s .

Hvis en væg er muret i forbundt, eller på anden måde effektivt forbundet med tværvægge, er det muligt at reducere l_s til at være mindre end væghøjden h , årsagen er at væggens stivhed i vandret plan også forhindrer udbøning.

For væghøjderne 2,5 m og 2,7 m kan l_s for 3- og 4-sidig understøttede

For et murfelt understøttet på fire sider kan regnes:

$$l_s = \frac{h}{1 + \left(\frac{h}{b} \right)^2} \quad \text{for } b \geq h$$

$$l_s = \frac{1}{2} b \quad \text{for } b \leq h$$

hvor

h er etagehøjden

b er afstanden mellem tværvæggene.

For et murfelt understøttet på tre sider kan regnes

$$l_s = \frac{h}{1 + \left(\frac{h}{3b} \right)^2} \quad \text{for } b \geq \frac{h}{3}$$

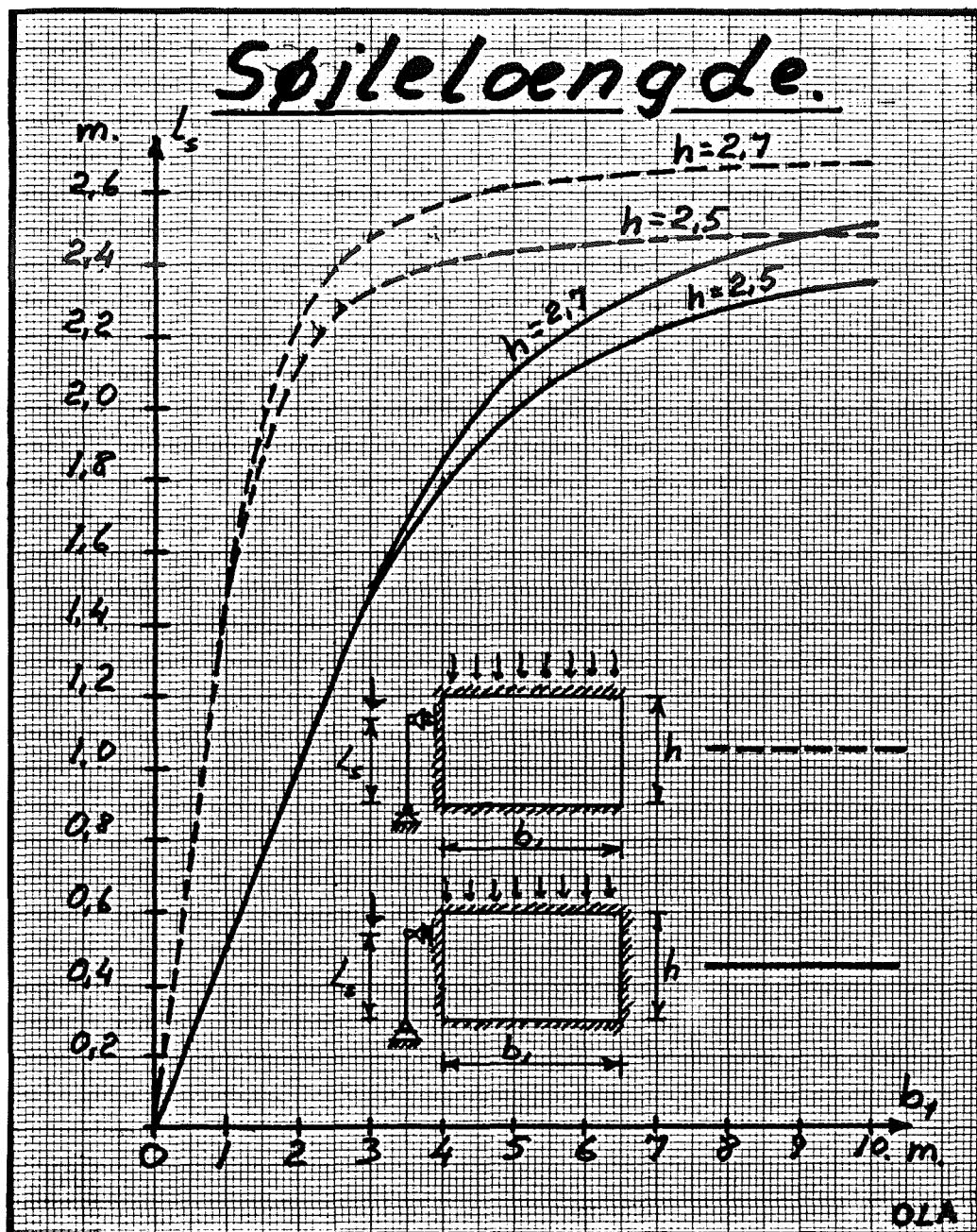
$$l_s = \frac{3b}{2} \quad \text{for } b \leq \frac{h}{3}$$

hvor

b er afstanden fra tværvæg til vægafslutning.

aflæses af diagrammet.

For hulmure med trådbindere hvor kun de ene vange er bærende skal l_s reduceres med faktoren 0,9.

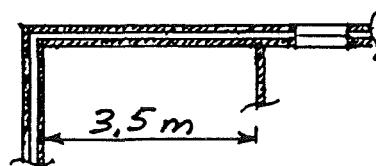
Eksempel.

4-sidig understøttet mur.

$$b_1 = 3,5 \text{ m}, \quad h = 2,5 \text{ m}.$$

$$\text{I fig. diagram } l_s = 1,65 \text{ m}$$

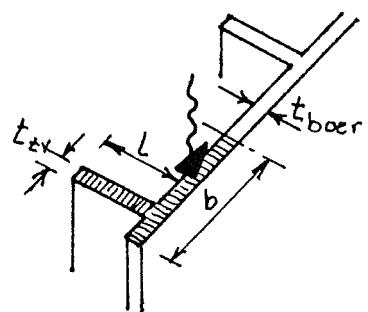
$$\text{Hulmur } l_s = 0,9 \cdot 1,65 = 1,48 \text{ m.}$$

Plan.

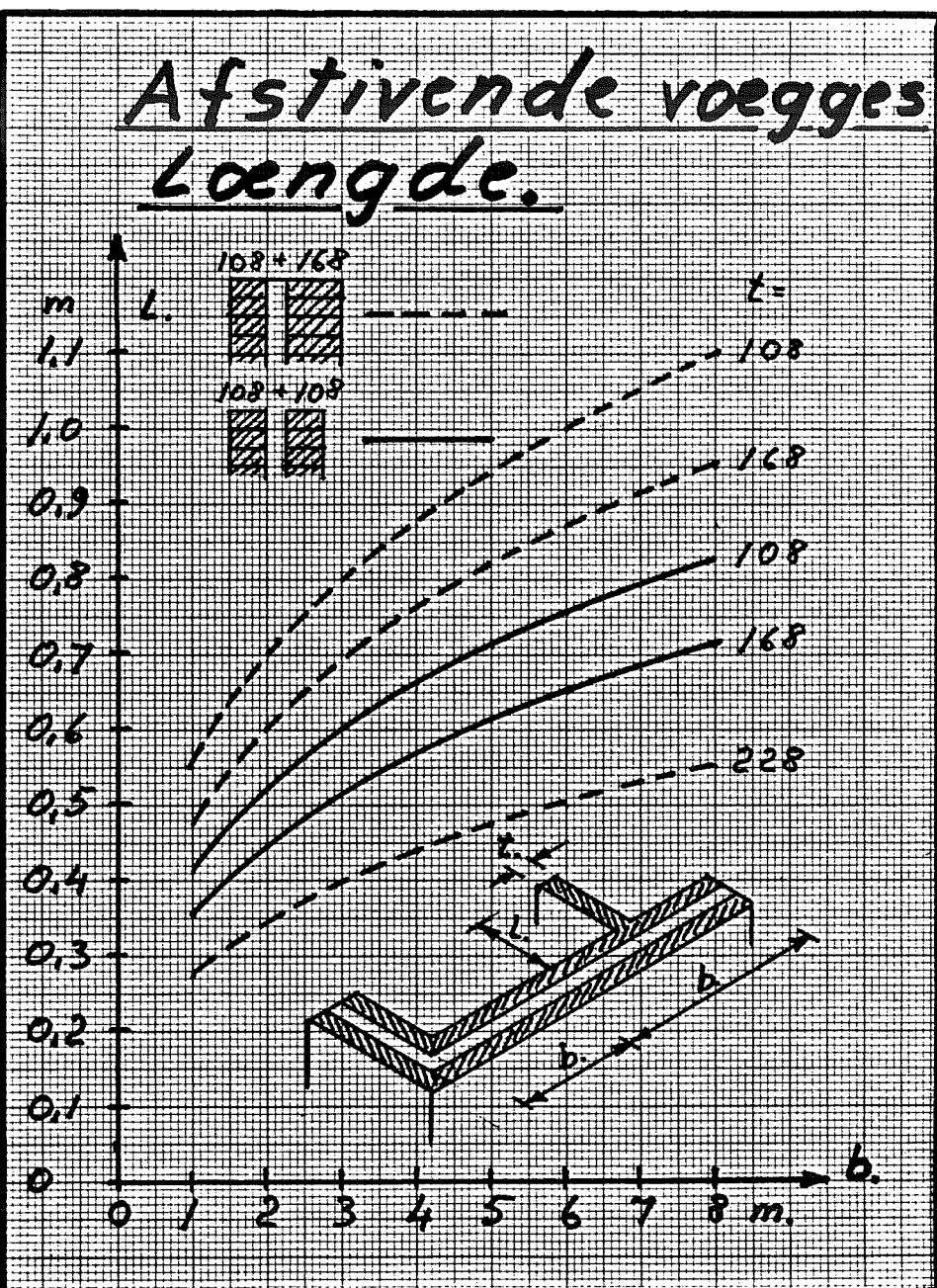
13.

Det er en betingelse for reduktion af l_s , at en væg der er trærafstivende har et inertimoment der er 3 gange den belastede vægs inertimoment.

$$I_{tr} = \frac{1}{2} \cdot t_{tr}^3 \cdot l^3 \geq I_{bær} = 3 = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot b \cdot t_{bær}^3$$

For facadehul-mur kan trærvægs-loengden afleses af diagrammet.

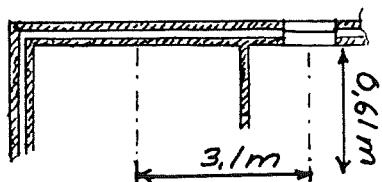

Eksempel.

108 mm trærafstivende væg.

108+108 mm bær. væg, $b = 3,1\text{m}$

$L = 0,61\text{m}$ iflg. diagram.

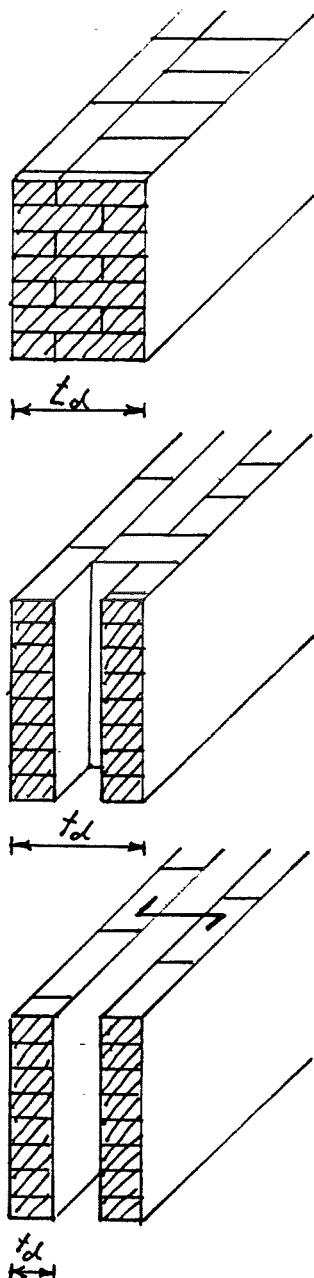

Regn. murtykkelse t_d

For massive mure er t_d lig med murmålene 108, 168, 228 osv.

For hulmure med faste bindere er t_d lig tykkelsen af en tilsvarende massiv mur.

For hulmure med trådbindere er t_d lig tykkelsen af den bærende range. Da den ubelastede range p.g.a. trådbindene har indflydelse på søjleudbøjningen kan søjlelængden L_s reduceres med faktoren 0,9.

Max. søjlelængde.

Normen stiller krav til det relative slankhedsforhold.

$$\frac{L_s}{t_d} \leq 30.$$

$t_d = 108 \rightarrow L_s \leq 3240$
$t_d = 168 \rightarrow L_s \leq 5040$
$t_d = 228 \rightarrow L_s \leq 6840$

Traørsnitsfaktoren k_t

Faktoren k_t reducerer bæreevnen for tynde vægge, idet bæreevnen her er ret følsom for fejl i den håndværksmæssige udførelse.

$k_t = 0,7$ for massive mure med $t \leq 90$ mm
= 0,9 for massive mure med $90 < t \leq 125$ mm
= 1,0 for massive mure med $t > 125$ mm
= 1,0 for vanger i hule mure

Faktoren k_a

$$k_a = \frac{12 \cdot f_{cnk}}{E_{ck} \cdot \pi^2} \text{ for massive sten}$$

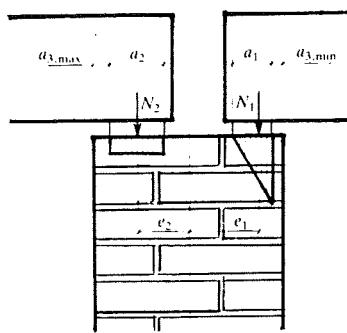
For hulsten reduceres k_a med faktoren 0,7.

k_a

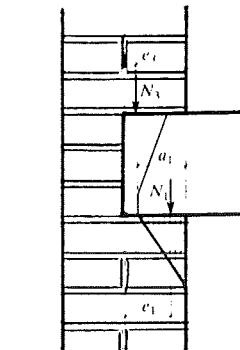
Stenkkl.	Mørtel.							
	KC 20/80/550		KC 35/65/650		KC 50/50./700		KC 60/40/850	
	Massiv	Hulst.	Massiv	Hulst.	Massiv	Hulst.	Massiv	Hulst.
15	0,0045	0,0032	0,0042	0,0029	0,0037	0,0026	0,0032	0,0023
22	0,0038	0,0027	0,0035	0,0025	0,0031	0,0022	0,0032	0,0023
30	0,0033	0,0023	0,0030	0,0021	0,0027	0,0019	0,0032	0,0023
Blokkl.								
3 Klinkerbeton					0,0020			
3 Porebeton					0,0010			

Excentriciteten etc.

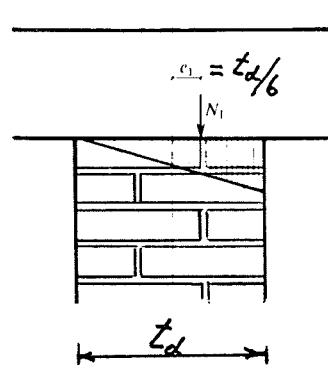
En murs resulterende excentricitet e_e , består af en række bidrag.

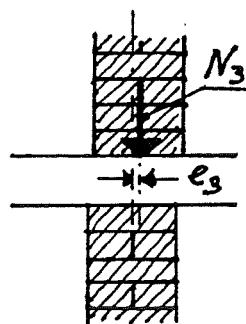
e_0 er den resulterende excentricitet fra lasten øverst på væggen.

e_0 og e_2 er excentriciteten fra bjælker eller dæk der hviler af øverst på væggen. Afhængigt af hvad der er ugunstig, regnes kroæsterne at angribe i vederlagsets trediedelspunkt eller midtpunkt.

e_3 er en mulig forskydning af den ovenstående vægs tyngdepunkt

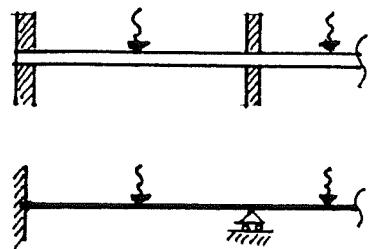

Normal kontrol $e_3 = 15\text{mm}$.

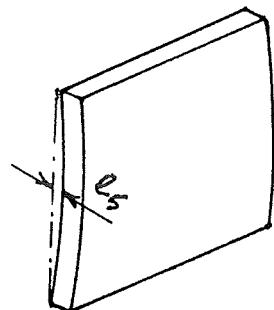
Skærpet kontrol $e_3 = 10\text{mm}$.

17.

e_4 er excentriciteten fra indspænding af dæk der ikke er gennemgående.

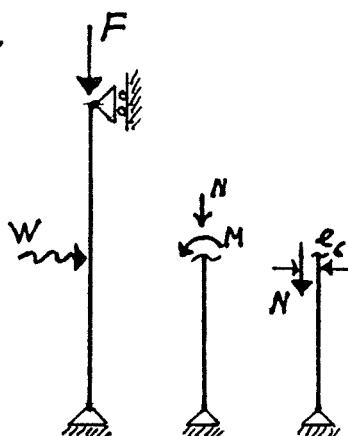

e_5 er excentriciteten der kommer af væggens eventuelle afrigelse fra den plane form.

$$e_5 = 10 \text{ mm.}$$

e_c er excentriciteten fra væggens trærlast, f. eks. vind

Eksempel.

1stens skillevæg.

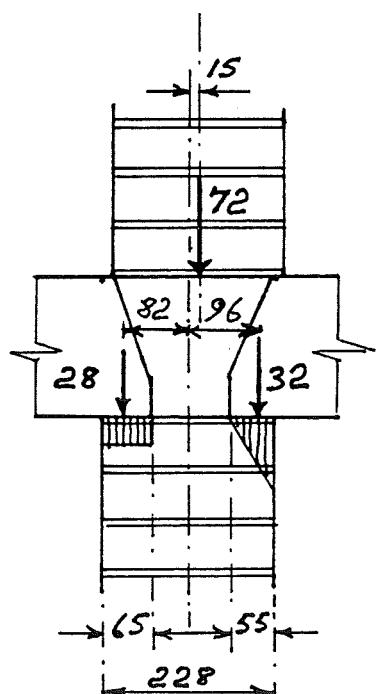
$$N_1 \leq N_2$$

$$N_1 = 32,0 \text{ kN/m} \leq N_2 = 28,0 \text{ kN/m}$$

$$\alpha_1 = \text{mindst till. vederlag} = 55 \text{ mm}$$

$$e_1 = \frac{t}{2} - \frac{\alpha_1}{3}$$

$$e_1 = \frac{228}{2} - \frac{55}{3} = 96 \text{ mm.}$$

18.

$$\alpha_2 = \text{forestrevne vederlag} = 65 \text{ mm}$$

$$e_2 = \frac{t}{2} - \frac{\alpha_2}{2}$$

$$e_2 = \frac{228}{2} - \frac{65}{2} = 82 \text{ mm}$$

$$e_3 = 15 \text{ mm}, N_3 = 72,0 \text{ kN/m}$$

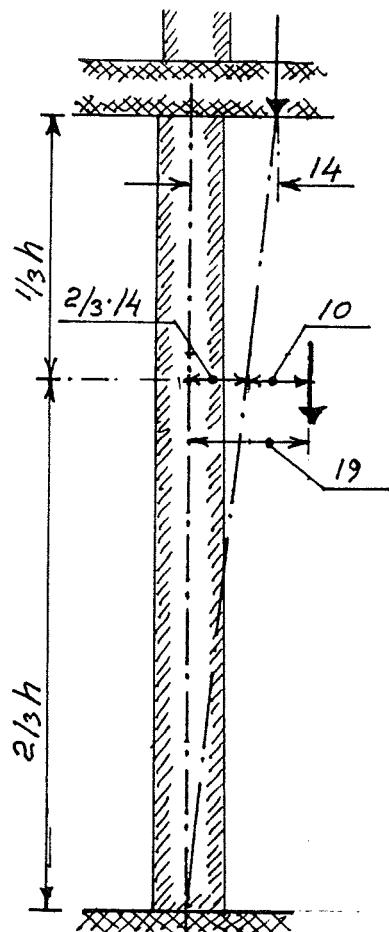
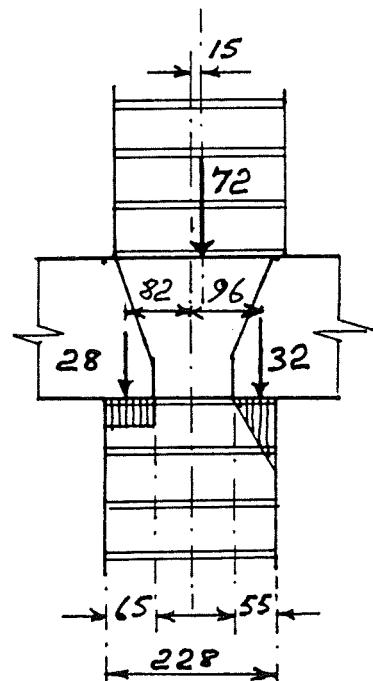
$$e_4 = 0$$

$$e_0 = \frac{e_1 \cdot N_1 + e_2 \cdot N_2 + e_3 \cdot N_3}{N_1 + N_2 + N_3} + e_4$$

$$e_0 = \frac{96 \cdot 32,0 - 82 \cdot 28,0 + 15 \cdot 72,0}{32,0 + 28,0 + 72,0} = 14 \text{ mm}$$

$$e_2 = \frac{2}{3} \cdot e_0 + e_5 + e_6$$

$$e_6 = \frac{2}{3} \cdot 14 + 10 + 0 = 19 \text{ mm}$$

$$N_d = 32,0 + 28,0 + 72,0 = 132,0 \text{ kN/m}$$

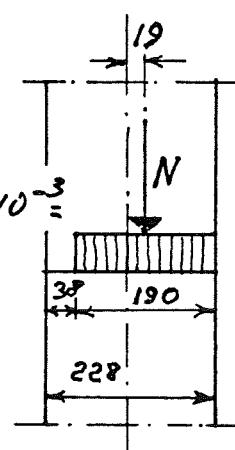
$$g(\frac{1}{2} \text{ vrag}) = 4,3 \cdot 2,4 / 2 = 5,6 \text{ "}$$

$$N_d = 137,6 \text{ kN/m}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{1. sten - massiv} \\ \text{stenkel. 15} \\ \text{KC 50/50/700} \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{l} f_{cnd} = 2,81 \text{ N/mm}^2 \quad (8) \\ k_a = 0,0037 \quad (15) \end{array} \right.$$

$$N_{ud} = \frac{1}{1 + 0,0037 \cdot \left(\frac{2800}{228 - 2 \cdot 19} \right)^2} \cdot 1 \cdot 1000 (228 - 2 \cdot 19) \cdot 2,81 \cdot 10^{-3} = 148 \cdot 198$$

$$N_{ud} = 296,03 \text{ kN/m} \geq N_d = 137,60 \text{ kN/m}.$$

Søjlekurve.

Søjlefaktoren k_s .

$$N_{ud} = \frac{1}{1 + k_a \left(\frac{l_s}{t_d - 2e_f} \right)^2} \cdot k_f \cdot b_e (t_d - 2e_f) \cdot f_{cnl}$$

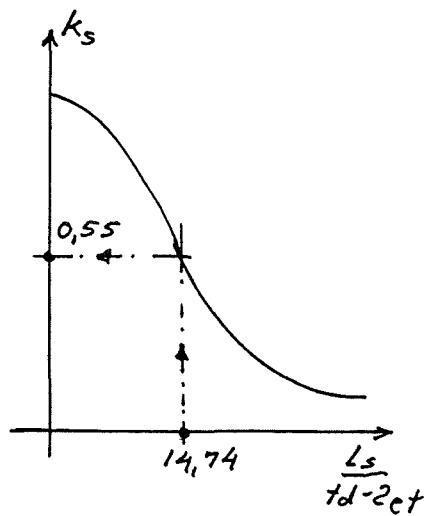
$$k_s = \frac{1}{1 + k_a \left(\frac{l_s}{t_d - 2e_f} \right)^2}$$

Se diagram
næste side

$$N_{ud} = k_s \cdot k_f \cdot b_e (t_d - 2e_f) \cdot f_{cnl}$$

Eksempel.

Eksemplet side 18 ved hjælp
af søjlekurve.

$$\frac{l_s}{t_d - 2e_f} = \frac{2800}{228 - 2 \cdot 19} = \frac{14,74}{}$$

stenkil 15 - massiv
KC 50/50/700

$\left. \begin{array}{l} \text{Iflg. kurve} \\ k_s = 0,55 \end{array} \right\}$

$$N_{ud} = 0,55 \cdot 1,0 \cdot 1000 \cdot (228 - 2 \cdot 19) \cdot 2,81 \cdot 10^{-3} =$$

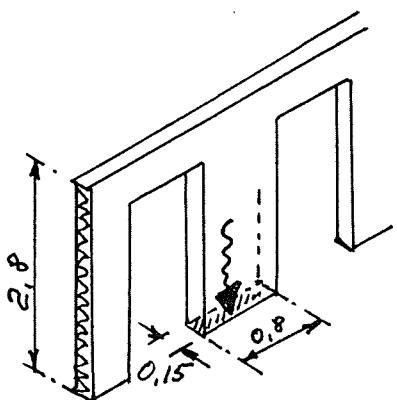
$$N_{ud} = \underline{293,65 \text{ kN/m}} \geq N_d = \underline{137,60 \text{ kN/m}}$$

Eksempel.

150 x 800 mm pilte af blokkel. 3 -
porcement, $l_s = 2,8 \text{ m}$, $e_f \approx 25 \text{ mm}$,
mørtel KC 50/50/700

$$\frac{l_s}{t_d - 2e_f} = \frac{2800}{150 - 2 \cdot 25} = \underline{28,0} \rightarrow k_s = \underline{0,56}$$

$$N_{ud} = 0,56 \cdot 1,0 \cdot 800 (150 - 2 \cdot 25) \cdot 0,92 \cdot 10^{-3} = \underline{41,22 \text{ kN}}$$

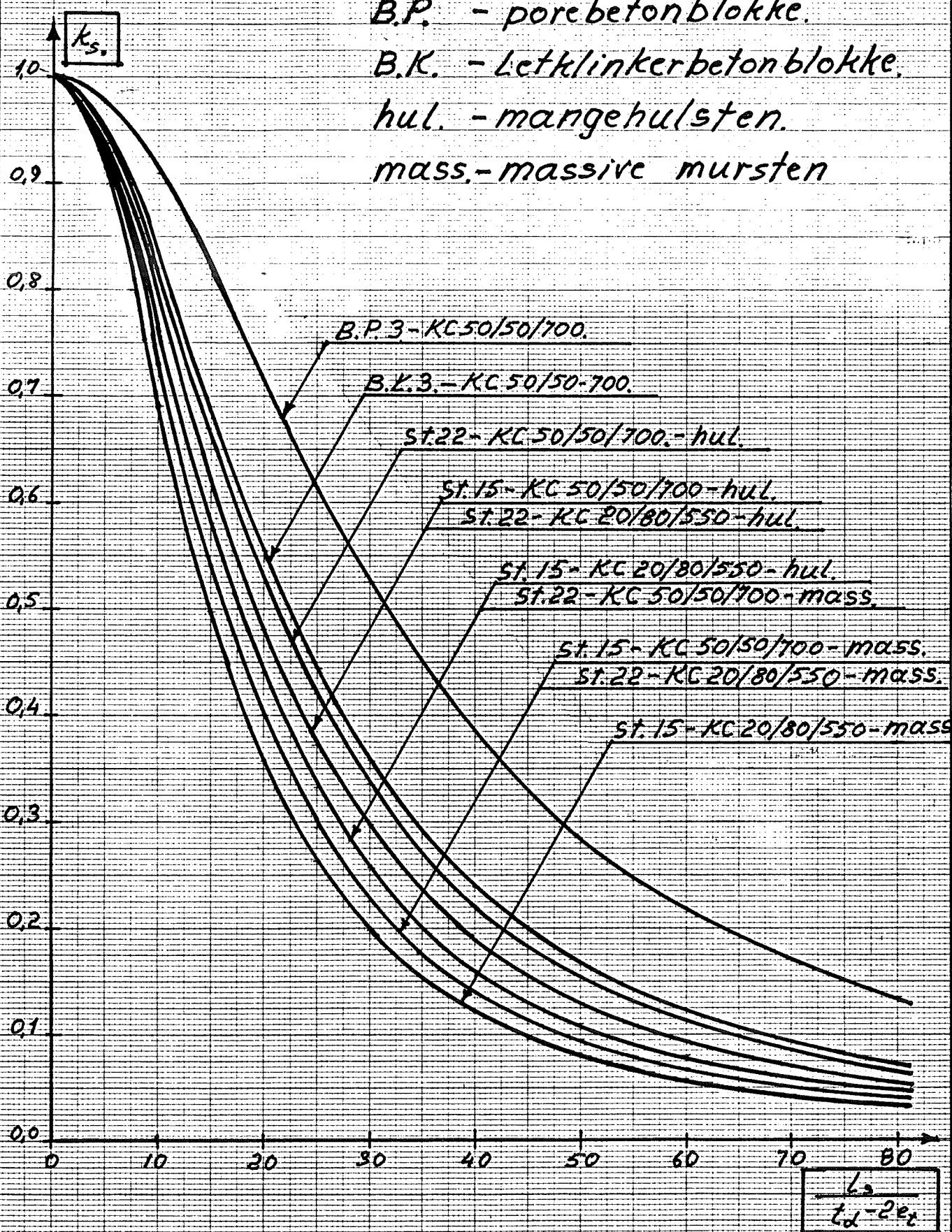
Søjlekurver.

B.P. - porebetonblokke.

B.K. - Letklinkerbeton blokke.

hul. - mangehulsten.

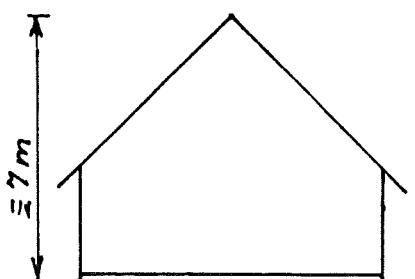
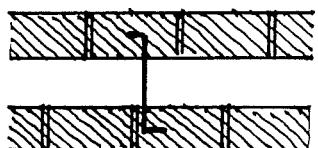
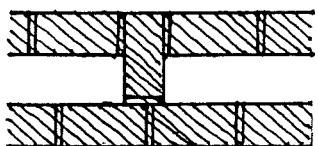
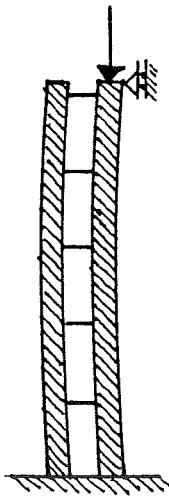
mass. - massive mursten

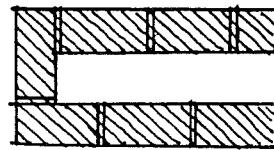
Hulmure.

Hulmuren er en mur bestående af 2 samvirkende mure, med en afstand på 100 - 250 mm, der indbyrdes er forbundet, så de får samme udbøjningsfigur. Forbindelsen kan være faste bindere, eller hvad der er mere almindeligt korrosionsfaste trådbindere. Antallet af trådbindere bestemmes ved beregning, men skal mindst være 4st/k 3 mm trådbinderne joærvnt fordelt pr. m^2 mur, samt trådbindere pr 300 mm langs kanter og åbninger.

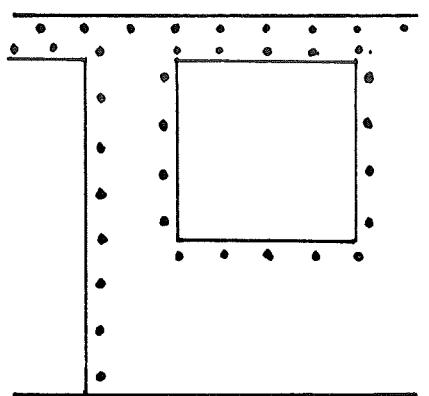
For bygninger indtil 7 m² højde kan trådbindene være galvaniserede, og beregning kan udlades, hvis der

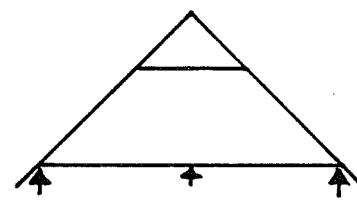
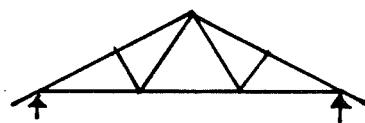
anvendes 8stk 4mm trådbindere pr. m² mur, og udføres massiv sammenmuring ved kanter og åbninger.

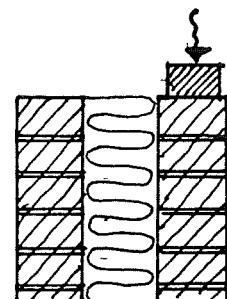
Hvis der anvendes 8stk 4mm korrosionsfaste trådbindere pr. m² mur og tilsrarende trådbindere pr. 300mm ved kanter og åbninger kan beregning også undlades. se i øvrigt også om hulmur i SBI 147.

Hulmure benyttes mest som ydervoegge i småhusbyggeri. En sådan ydervoeg skal typisk bære tag og evt. etage, i dette tilfælde vil excentriciteten være afhængig af, murtykkelse, rembreddede samt tolerance tilhøeg.

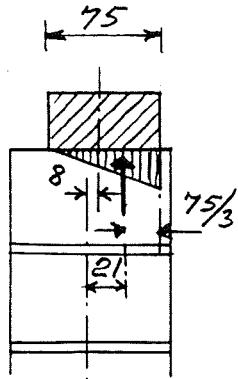
I tilfældet 108+108mm mur med 45mm rem og 8mm tolerance bliver excentri-

citetten i toppen af muren.

$$e_0 = e_1 = 8 + \frac{75}{2} - \frac{75}{3} = 21 \text{ mm.}$$

Samme mur med 100mm rem og tolerancekravet, remmen må ikke ligge udenfor murflade.

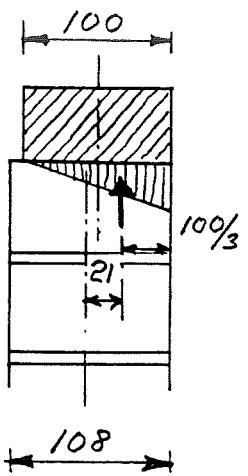

$$e_0 = e_1 = \frac{108}{2} - \frac{100}{3} = 21 \text{ mm.}$$

For begge tilfælde bliver den resulterende excentricitet.

$$e_t = \frac{2}{3} \cdot 21 + 10 = 24 \text{ mm.}$$

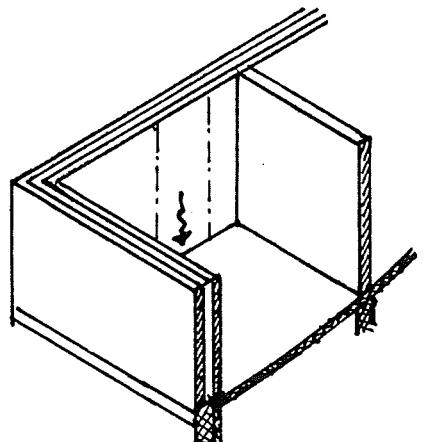
Det vil altså sige at en 108+108 mm hulmursydevæg altid kan beregnes for en excentricitet på 24 mm.

Eksempel.

Ydervoegsfeltet fra eksempel side 12.

108+108 mm hulmur, st.kl. 15
mørtel KC 50/50/700, $l_s = 1,48 \text{ m.}$

$$\frac{l_s}{e_d - 2e_t} = \frac{1480}{108 - 2 \cdot 24} = 24,67 \rightarrow k_s = 0,31$$

$$N_{ud} = 0,31 \cdot 1,0 \cdot 1000 \cdot (108 - 2 \cdot 24) \cdot 2,81 \cdot 10^{-3} =$$

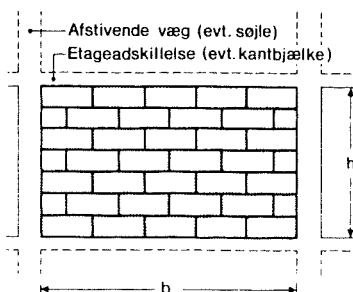
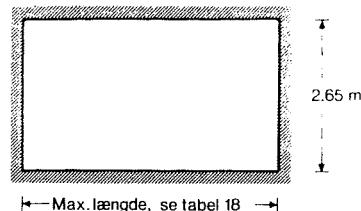
$$N_{ud} = 51,86 \text{ kN/m} \Rightarrow N_d = ?$$

Vandret belastet murvoerk.

Pladefunktion.

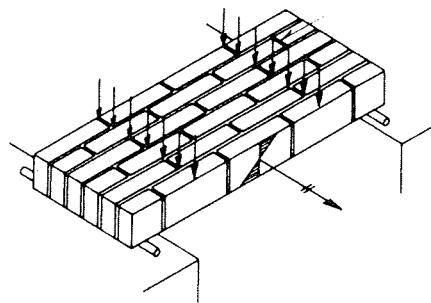
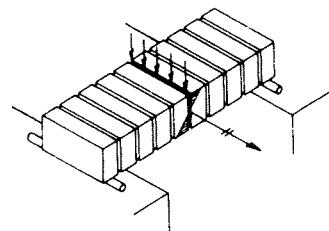
I SBI-anvisning nr. 147 findes tabeller for til-ladelige feltstørrelser for ikke bærende murvoerksyder vægge.

Beregningen bag tabelerne er foretaget efter brudlinieteorien for anisotrop materialer, det vil sige materialet har uens fysiske egenskaber i feltets højde- og bredderetning. For murvoerk er bøjningstroekstyrken f_{tsd} vinkelret på liggefugen mindre end bøjningstroekstyrken f_{tsd} parallel med liggefuger. Det vil altså sige at murfeltet er bedst til at overføre lasten vandret ud til tværvæggene.

Vægt-tyk-kelse t mm	Letbeton		Tegl	
	Hav, hede	Land	Land	By, skov
KC 50/50	KC 50/50	KC 50/50	KC 50/50	
108	2,98	3,67		
+ 100				
108	5,40	7,50	-	-
+ 150				
108	-	-	5,09	7,50
+ 108				
108	-	-	7,50	7,50
+ 168				

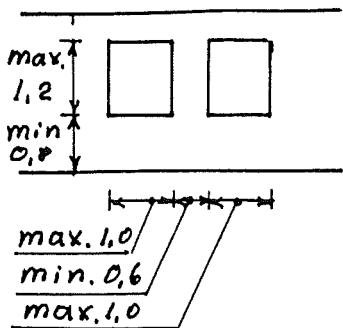
	KG 50/50/700	f _{tsd}	f _{tsk}
	MPa	MPa	MPa
Stenkasse ≥ 10	0,25	0,50	

Der er en række forudsætninger der skal opfyldes før tabellerne kan bruges.

Huller.

Huller til døre og vinduer reducerer „pladens“ børevne. Der stilles derfor krav til: hulstørrelser, pildebredder og brystningshøjde.

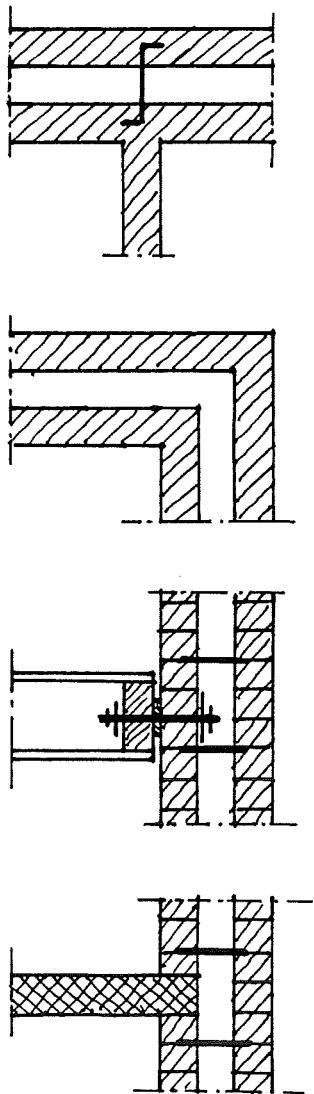

		Kvin.		
		Antal	1	2
Unders.	støtn.	1,0	0,75	0,5
		1,0	0,75	X

Understøtninger.

De af murfeltets lodrette kanter der regnes understøttede, skal enten være muret i forbandt med troervoæggene eller være forankrede med strikkere så „pladens“ træk og tryk kan overføres.

Murfeltets vandrette kanter ved tag og etageadskillelse, skal også fastholdes med strikkere, ankre eller ved friktion.

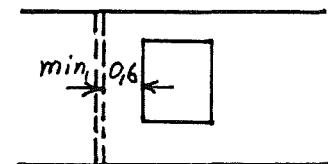
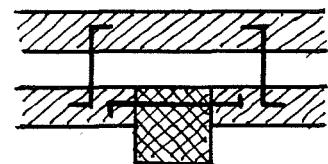
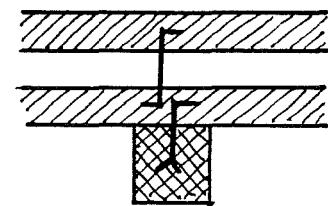
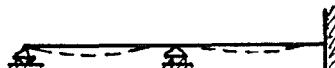
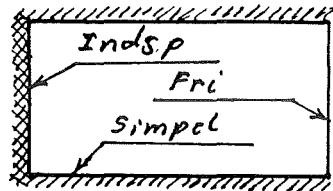

Indspoendinger.

Indspoendinger øger „pladens“ bæreevne. Det er kun ved de lodrette understøtninger der kan regnes med indspoendinger. Hvor muren er i forbandt med tværvæg, gavl eller det næste voegfelt, kan der regnes med fuld indspoending, hvis dette kun er tilføldet for den ene af hulmurens mure, kan der kun regnes med delvis indspoending.

Hvis en åbning er tættere end 0,6 meter fra en understøtning, må der ikke regnes med indspoending.

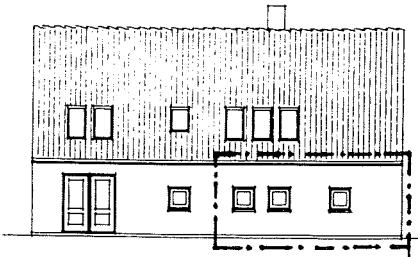
		Kindsp.			
		Del-vis.	Antal		
Fuld.			0	1	2
Antal	0		1,0	1,1	1,2
	1		1,2	1,3	
	2		1,4		

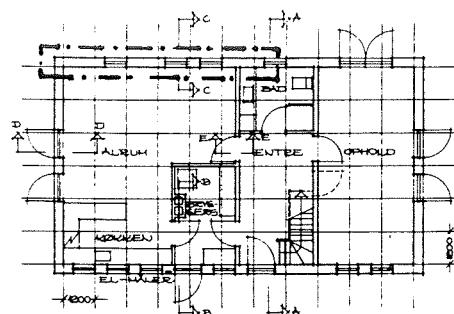
Eksempel.

108 + 108 mm hulmur,
Stenkkl. 15, mørtel KC 50/50/700,
Terroaenkl. 0,05 - Land.

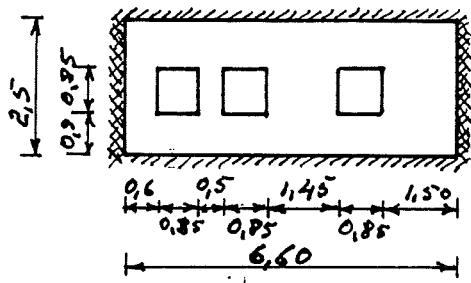
$$W_d = 0,69 \cdot (1,1 + 0,2) \cdot 1,3 = 1,17 \text{ kN/m}^2$$

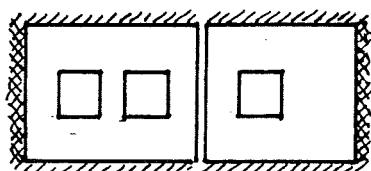
En bæreevneberegning af
murede vægge, indledes
med en eftervisning af
deres pladefunktion, dette
gælder også vægge der
er lodret belastede.

Facaderøeg i alrum.

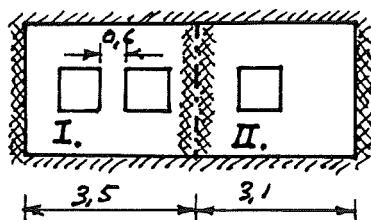
4-sidig understøttet med
3 vindueshuller. %

3-sidig understøttet med
2 vindueshuller. %

2 stk 4-sidigt understøttet
med vindssjæle (bjælgefunk.)
i den store murpille og
den lille pille øget til 0,59 m.

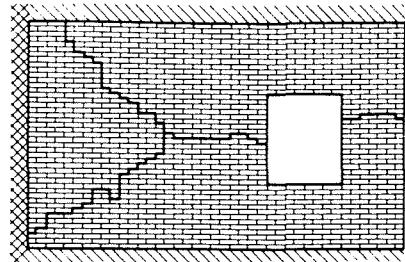
Iflg. SBI 147.

$$\text{I. } b_{\max} = 5,09 \cdot 1,4 \cdot 0,5 = 3,56 \text{ m} \stackrel{?}{=} 3,5 \text{ m.}$$

$$\text{II. } b_{\max} = 5,09 \cdot 1,4 \cdot 0,75 = 5,35 \text{ m} \stackrel{?}{=} 3,1 \text{ m.}$$

Plademoment.

Ved beregning af mure som er belastet både lodret (spøjefunktion) og vandret (pladefunktion) er det nødvendigt at kende det moment der kommer af vindlasten.

Formler til beregning af momentet i 3- og 4-sidigt understøttede murfeltet findes i Teknisk ståbi.

For de 3 mest forekommende højder kan momentet findes af diagrammet side 31

For at holde pladen indenfor et acceptabelt højde/bredde forhold er der en grænse for længden.

$$b_0 \leq 2,83 \cdot h$$

For hulmure fordeles momentet på de 2 delmure i forhold til deres stivhed.

Firesidigt understøttet murværksfelt

$$m_l = \frac{q_d a b_r}{8 \left(1 + \frac{a}{b_r} + \frac{b_r}{a} \right)} \leq \frac{f_{ul} 10^3}{\gamma_m} Z \text{ kNm/m}$$

$$b_r = \frac{2 b}{\sqrt{\frac{1}{\varrho} (\sqrt{1+i_1} + \sqrt{1+i_3})}} \leq 2a$$

$$b = b\sqrt{\varrho} \text{ for } i_1 = i_3 = 0$$

$$Z = \frac{1}{6} \cdot 1,0 t_d^2 \text{ m}^3/\text{m}$$

hvor

a er felthøjde m

b er feltbredde m

f_{ul} er bøjningstrækstyrke i liggefugger MPa

f_{us} er bøjningstrækstyrke i studsfugger MPa

i_1 er indspændingsgrad

m_l er regningsmæssig brudmoment om vandret akse kNm/m

t_d er murens regningsmæssige tykkelse m

q_d er regningsmæssig jævnt fordelt lodret last kN/m²

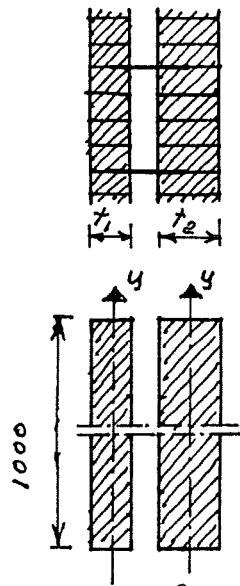
Z er modstandsmoment m³/m

ϱ er anisotropifaktor $\frac{f_{ul}}{f_{us}} \sim \frac{f_{uld} + \sigma_{Gd}}{f_{us}}$

hvor

σ_{Gd} er regningsmæssig normalspænding fra permanent last.

De 2 delmure skal som tidligere nævnt altid mures i den samme slags mørtel, og hvis de også mures i samme stenklasse vil fordelingen kun være afhængig af deres inertimoment. $k = I_1 / I_1 + I_2$

$$I_{y_1} = \frac{1}{12} \cdot 1000 \cdot t_1^3$$

$$I_{y_2} = \frac{1}{12} \cdot 1000 \cdot t_2^3$$

Eksempel.

108+168 mm hulmur

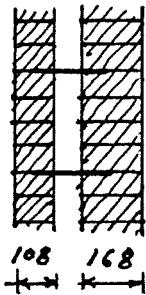
Stenkl. 15, mørtel KC 50/50/700.

for både for- og bagmur.

$$k_{108} = \frac{\frac{1}{12} \cdot 108^3}{\frac{1}{12} \cdot 108^3 + \frac{1}{12} \cdot 168^3} = 0,21$$

$$k_{168} = \frac{\frac{1}{12} \cdot 168^3}{\frac{1}{12} \cdot 108^3 + \frac{1}{12} \cdot 168^3} = 0,79$$

108+168 = 1,00

Eksempel.

Momentet i murfelt I, i eks. s. 27 ønskes bestemt v.h.a. diagram s. 30

stenkl. 15, mørtel KC 50/50/700.

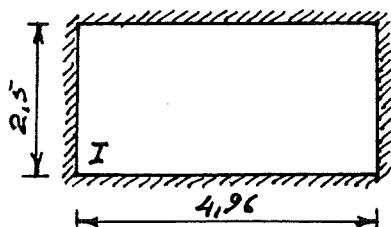
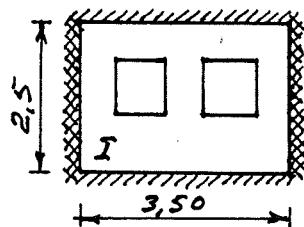
108+108 mm hulmur, $w_d = 1,17 \text{ kN/m}^2$.

$$b_r = \frac{3,5}{0,5 \cdot 1,41} = 4,96 \text{ m}$$

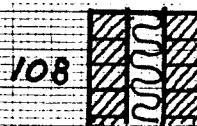
$$\text{Iflg. diagram } m_{1,0} = 0,36 \text{ kNm/m}$$

Moment i hver delmur.

$$m_{1,0} = 0,5 \cdot 0,36 \cdot 1,17 = 0,21 \text{ kNm/m.}$$

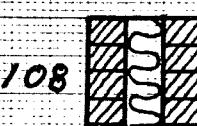

Tværbelastede murfelters moment.

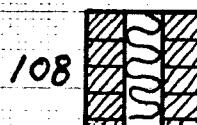
108

$$\left\{ \begin{array}{l} m_{108} = 0,5 \cdot m_{1,0} \cdot W_d \\ \quad \quad \quad \end{array} \right.$$

108 168

$$\left\{ \begin{array}{l} m_{108} = 0,21 \cdot m_{1,0} \cdot W_d \\ m_{168} = 0,79 \cdot m_{1,0} \cdot W_d \end{array} \right. \text{ kNm/m.}$$

108 228

$$\left\{ \begin{array}{l} m_{108} = 0,10 \cdot m_{1,0} \cdot W_d \\ m_{228} = 0,90 \cdot m_{1,0} \cdot W_d \end{array} \right.$$

 $m_{1,0} \uparrow \text{kNm/m.}$

0,7

0,6

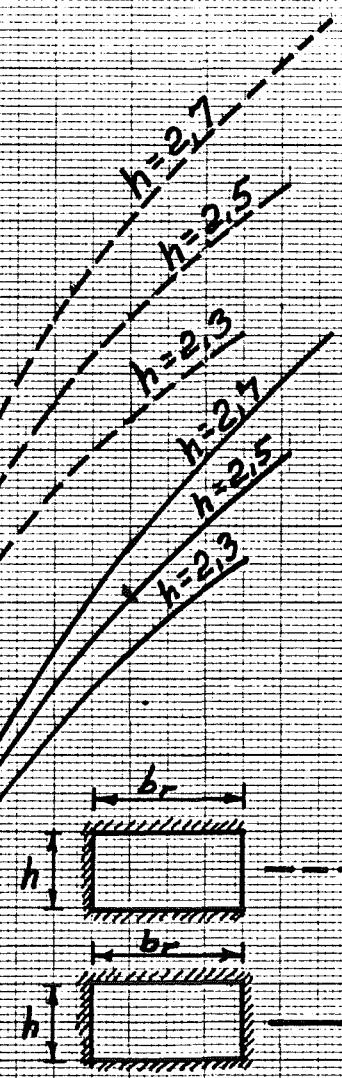
0,5

0,4

0,3

0,2

0,1

0 1 2 3 4 5 6 7 8 $m.$

Stenkasse: 10-45.

MørTEL: KC. 50/50/700.

KC. 20/80/550.

$$b_r = \frac{b_0}{k_{vin} \cdot K_{indsp}}$$

$$b_r \leq 2,83 \cdot h.$$

 $k_{vin}.$

Antal under støtning	Antal		
	0	1	2
	1,0	0,75	0,5
	1,0	0,75	

 $K_{indsp}.$

Fuld	Antal		
	0	1	2
	1,0	1,11	1,22
	1	1,21	1,32
	2	1,41	

Lodret + vandret belastet murvoerk, N+M.

Søjle- og pladefunktion.

Momentet fra den vandrette vindlast øger excentriciteten med $e_t = M_{wd}/N_d$. (side 17).

$$e_t = \frac{2}{3} e_0 + e_s + e_c$$

Da excentriciteten e_t i en 108+108 mm hulmur iflg side 24 er 24 mm for lodret last, bliver e_t for Lodret+vandret last.

$$e_t = 24 + \frac{M_{wd}}{N_d}$$

Hvilket vil sige at murens lodrette bæreevne bliver mindre i denne lastkombination.

Eksempel.

108+108 mm hulmur, $h \times b_o = 2,5 \times 3,7 \text{ m}$

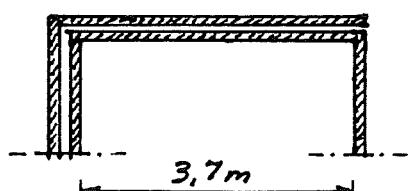
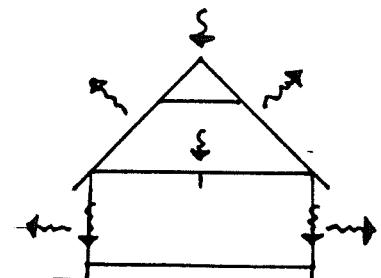
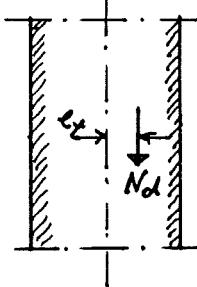
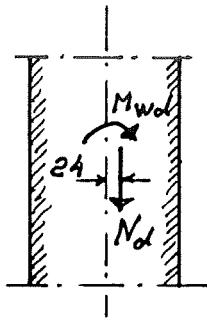
Stentkl. 15, mørtel KC 50/50/700.

$N_d = 26,0 \text{ kN/m}$, $W_d = 1,17 \text{ kN/m}^2$.

$$b_o = 3,7 \text{ m} \leq 2,83 \cdot 2,5 = 7,07 \text{ m}$$

$$b_r = \frac{3,7}{1,32} = 2,80 \text{ m}$$

firsidig understøttet.

ifl/g. diagram side 30,

$$m_{1,0} = \underline{0,22 \text{ kNm/m.}}$$

$$m_{1,0s} = m_{wd} = 0,5 \cdot 0,22 \cdot 1,17 = \underline{0,13 \text{ kNm/m}}$$

$$e_t = 24 + \frac{0,13}{26,0} \cdot 10^3 = \underline{29 \text{ mm.}}$$

ifl/g. diagram side 12.

$$L_s = 0,9 \cdot 1,65 = \underline{1,49 \text{ m.}}$$

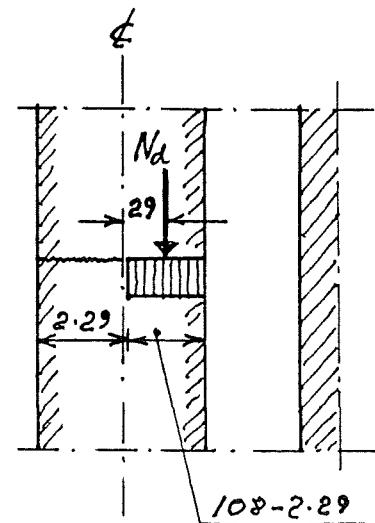
$$\frac{L_s}{t_d - 2e_t} = \frac{1490}{108 - 2 \cdot 29} = \underline{29,8}$$

ifl/g. diagram side 20

$$k_s = \underline{0,23.}$$

$$N_{ud} = 0,23 \cdot 1,0 \cdot 1000 \cdot (108 - 2 \cdot 29) \cdot 2,81 \cdot 10^{-3}$$

$$N_{ud} = \underline{32,32 \text{ kN/m}} \approx N_d = \underline{26,0 \text{ kN/m}}$$

$$N_{ud} = k_s \cdot k_f \cdot b_e (t_d - 2e_t) \cdot f_{cnd}$$

Forud for ovenstående beregning, er hulmurens pladefunktion eftervist, se herom side 27.

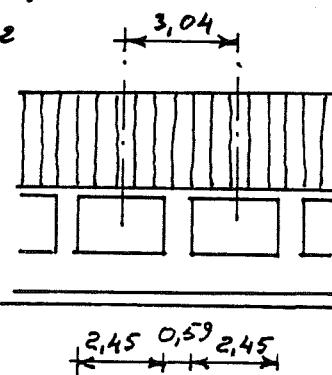
Eksempel.

Stenkil. 22, mørtel KC 20/80/550.

108 + 168 mm hulmur, $f_{cnd} = \underline{4,18 \text{ N/mm}^2}$

Last fra tag $r_d = 20,0 \text{ kN/m}$,

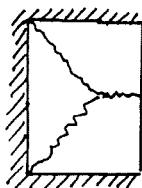
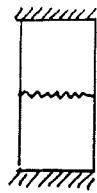
Vindlast $w_d = 0,70 \text{ kN/m}^2$, $L_s = 2,8 \text{ m}$.

$$N_d = 20,0 \cdot 3,04 + 3,1 \cdot 2,8/2 \cdot 0,59 = \underline{63,36 \text{ kN.}}$$

$$M_{wd} = \frac{1}{8} \cdot 0,70 \cdot 3,04 \cdot 2,8^2 = \underline{2,09 \text{ kNm.}}$$

Da 108 mm formuren er uden lodret last, og 2-sidig understøttet kan den ikke optage nogen vindlast, d.v.s. at hele momenteret skal optages af den bærende 168 mm række.

$$e_0 = \delta + \frac{100}{2} - \frac{100}{3} = 25 \text{ mm}$$

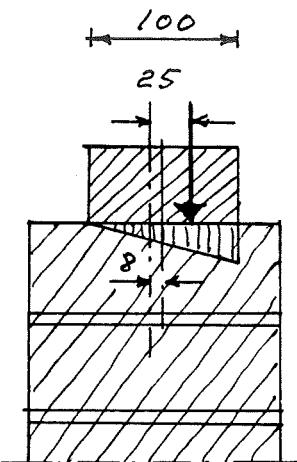
$$e_t = \frac{2}{3} \cdot 25 + 10 + \frac{2,09}{63,36} \cdot 10^3 = 60 \text{ mm}$$

$$\frac{l_s}{t_d - 2e_t} = \frac{0,9 \cdot 2800}{168 - 2 \cdot 60} = 53 \rightarrow k_s = 0,085$$

$$N_{ud} = 0,085 \cdot 1,0 \cdot 590 (168 - 2 \cdot 60) \cdot 4,18 \cdot 10^{-3} =$$

$$N_{ud} = \underline{10,06 \text{ kN}} \geq N_d = \underline{63,36 \text{ kN}}.$$

Det vil sige muren holder ikke.

Rem midt
på mur
tolerance
8mm.

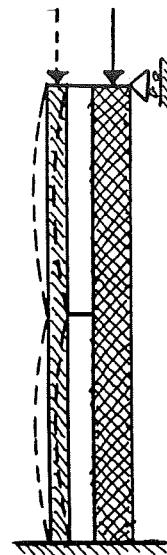
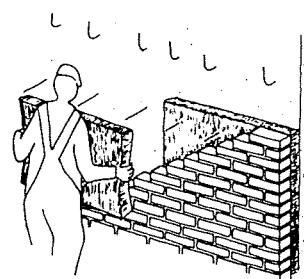
Problemet kan løses ved:

1. Tykkere mur.
2. Vindueslementer fra gulv til loft og evt. skalmurct brystning.
3. Vindbjælke i murpille.
4. Ændring af konstruktionsystemet.

Skalmure.

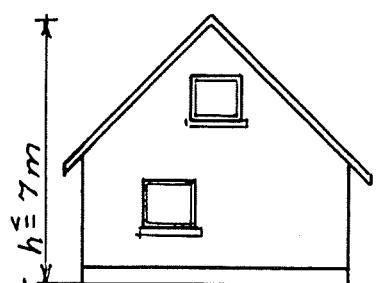
Skalmure skal være mindst 70mm tykke, og muret mindst i mørtel KC 60/40/850.

Skalmuren er en massiv lodret mur som udover sin egenlast ikke bærer andre væsentlige lodrette laster. Skalmuren skal være fastholdt med bindere til en bagvedliggende konstruktion, som i sig selv er stivere end skalmuren, og som er stabil overfor alle forekommende laster.

Huse indtil 7m³ højde.

Hvis skalmuren udføres af mindst ½-stens mur, stilles der ikke materialekrav til den bagvedliggende konstruktion som skalmuren forankres til, men den skal selvfølgelig kunne optage skalmurens vandrette belastning.

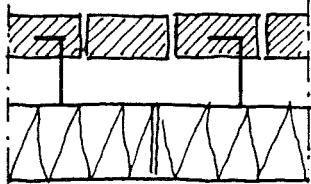
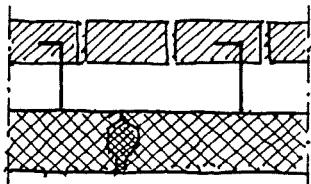
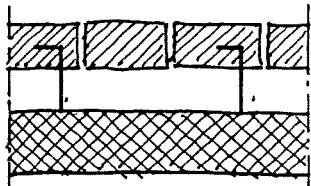
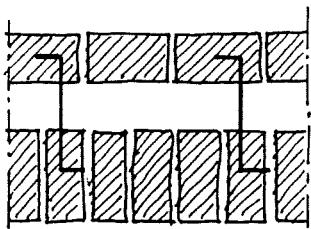
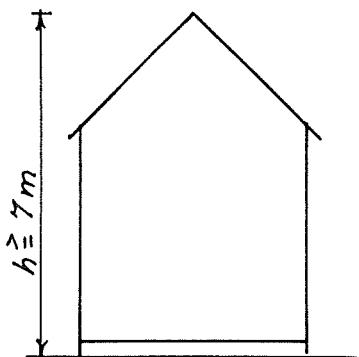
Binderne kan være af 4mm varmforzinket stål, jævnt

fordelt med 8 stk pr m^2 mur.
 Det er også muligt at anvende andre binder typer
 efter samme regel.

Huse højere end 7 m.

Her skal skalmuren også være forankret med binde-
 re til en bagvedliggende
 konstruktion som i sig
 selv er stivere end skal-
 muren, og som er stabil
 overfor alle forkommande
 laster. Dette krav anses
 for opfyldt når den bag-
 vedliggende konstruktion
 er udført som: murværk,
 beton støbt in-situ eller
 som elementer af beton
 eller letbeton.

Trædbinderne skal være
 mindst 3 mm og korrosi-
 onsfaste, f. eks: rustfrit
 stål 18/8 eller tinbronze.
 Binderne sættes med max.
 0,6 m² afstand i vandrette
 rækker hvis afstand er
 afhængig af vindlast, og

af lasten fra ovenstående skalmur, hvilket får til følge at der skal være flest binderrøchter i de øverste etager.

Teknisk ståbi opgiver at for et hus med en højde indtil 25m, kan den lodrette afstand mellem binderrøchterne målt oppefra sættes til.

Øverste etage:

0,07 - 0,13 - 0,20 - 0,60 - 0,80 - 1,0 m.

Næstøverste etage:

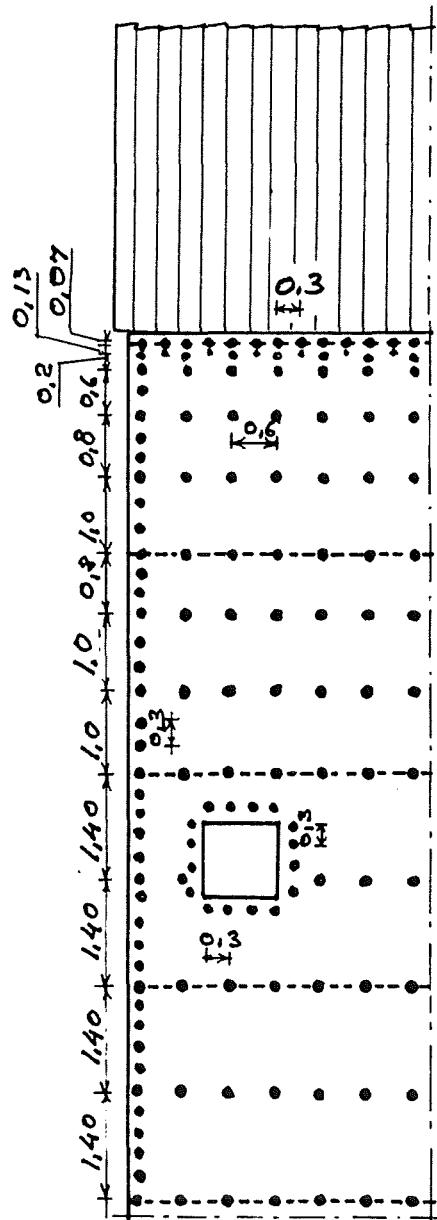
0,80 - 1,0 - 1,0 m.

Følgende etager:

1,40 - 1,40 m.

Afstandene gælder for en $\frac{1}{2}$ -stens skalmur i farligste terrænkasse.

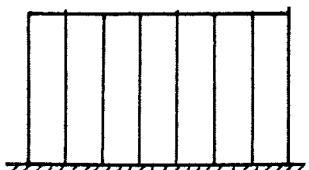
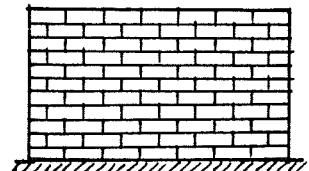
Ved frie kanter, såsom hjørner, vinduer og stern, skal der ekstra bindere med 0,3 m afstand.

Facadehjørne.

Kombinationsmure.

I hulmure hvor for- og bagmur er udført af forskelligt materiale, er formuren typisk af 108 mm tegl, og bagræggen som er den bærende kan være af letbetonblokke, rumhøje elementer eller helrægselementer.

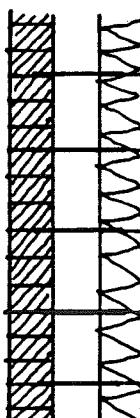
Teglsten + klinkerbetonblokke.

Med en 100 mm bagmur af klinkerbetonblokke blokkl. 3,5 og $l_s = 2,6\text{ m}$, vil bæreevnen for lodret last stort set svare til 108+108 mm tegl.

Teglsten + porebetonblokke.

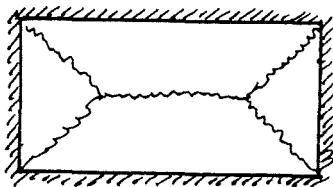
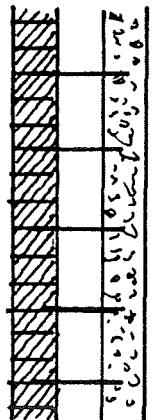
Med en 100 mm bagmur af porebetonblokke blokkl. 3,5 og $l_s = 2,6\text{ m}$, vil den lodrette bæreevne stort set svare til halvdelen af bæreevnen for 108+108mm tegl.

Teglsten + klinkerbeton helvoegselement.

Da helvoegselementer er støbt som en enhed, undgåes den svækkelse som murværkets fuger girer, det betyder at et 100mm element af klinkerbeton 3,5 og $l_s = 2,6m$ har en lodret bæreevne der er ca. 25% større end bæreevnen for 108+108 mm tegl.

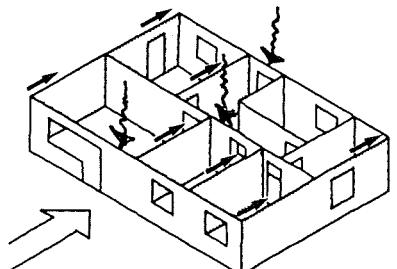
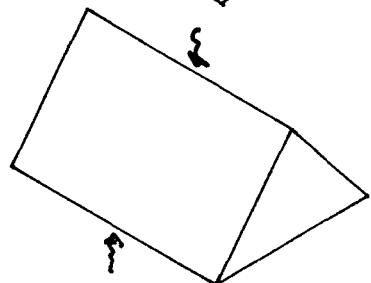
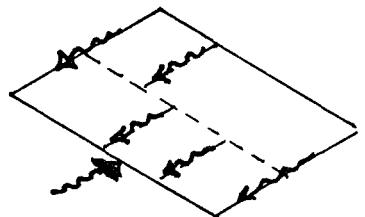
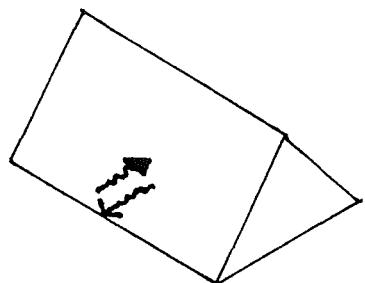
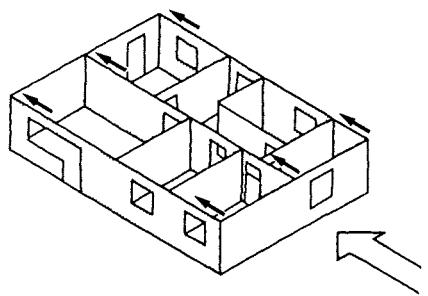
Elementet har også en fordel i forhold til murværk når det gælder pladefunktion.

Stabiliserende mure.

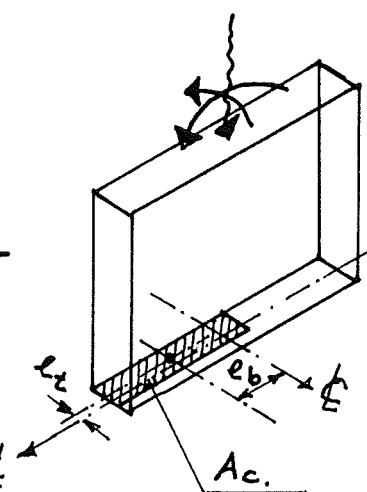
En bygnings vindbelastning fordeles af ydervæggene, dels til de afstivende mure og dels til „loftshiven“. Vindlasten fra taget og „loftshiven“ belaster de stabiliserende mure det vil sige „mur-skiven“ i overkanten mens ydervæggene belaster den lodrette kant.

For at en murct væg kan være stabiliserende skal den være lodret belastet, der vil altid i en bygning være „vægskiver“ hvor deres egenvægt er eneste lodrette last, men disse er altså normalt ikke så gode til at stabilisere huset som de belastede vægge.

Murstivens statik.

En mur der belastes lodret får excentriciteten e_t i murens tykkelsesretning, og hvis muren også belastes vandret parallelt med sit plan får den excentriciteten e_b i murpilleens bredderetning.

Eksempel.

108 mm mur, $b \cdot h = 3,0 \cdot 2,6 \text{ m}$.

$e_t = 25 \text{ mm}$, Stenkl. 15,

mørtel KC. 50/50/700

halvstensforbandt.

$N_d = 20,00 \text{ kN}$.

$H_d = 2,30 \text{ kN}$ overkant ræg.

$H_d = 2,70 \text{ kN}$ forkant ræg.

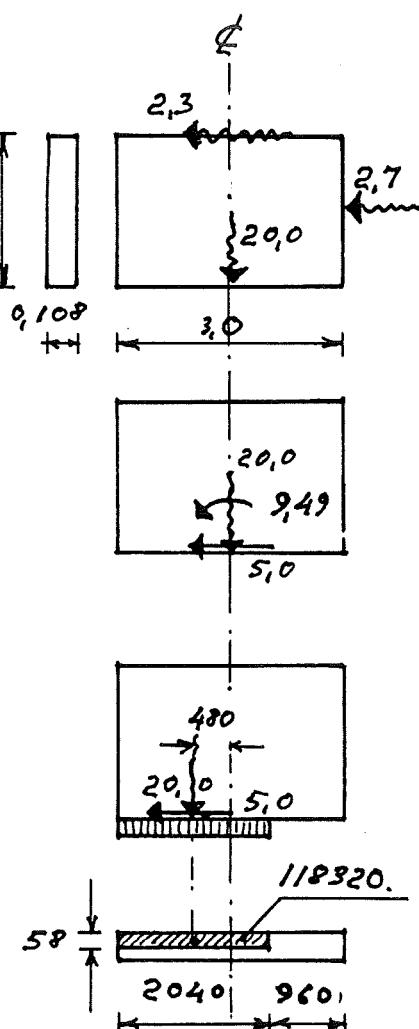
$$M_d = 2,3 \cdot 2,6 + 2,7 \cdot 2,6 / 2 = 9,49 \text{ kNm}.$$

$$V_d = 2,30 + 2,70 = 5,0 \text{ kN}.$$

$$e_b = \frac{M_d}{N_d} = \frac{9,49}{20,0} = 0,48 \text{ m}.$$

$$A_c = (z - 2e_t) \cdot (b - 2e_b)$$

$$A_c = (108 - 2 \cdot 25) \cdot (3000 - 2 \cdot 480) = 118320 \text{ mm}^2$$

$$108 - 2 \cdot 25 = 58 \text{ mm}.$$

$$3000 - 2 \cdot 48 = 2040 \text{ mm}.$$

Eksemplet forsoetter under murstivens" brudformer.

"Murstivens" brudformer.

1. Tipning.
2. Glidning.
3. Vandret forskydning.
4. Lodret forskydning.
5. Tryk/søjle.

Tipning.

$$M_{stab} \geq M_{tip}$$

Eksempel forsæt.

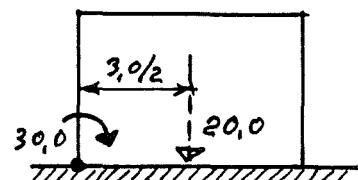
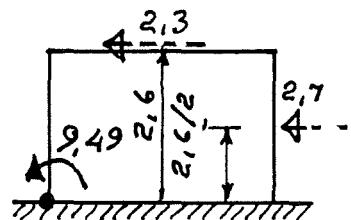
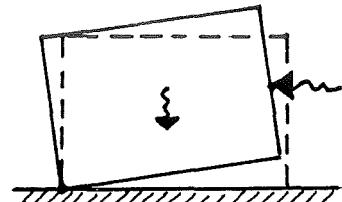
$$M_{stab} = 20,00 \cdot 3,0/2 = 30,0 \text{ kNm}$$

$$M_{tip} = 2,3 \cdot 2,6 + 2,7 \cdot 2,6/2 = 9,49 \text{ kNm}$$

$$M_s = 30,0 \text{ kNm} \geq M_t = 9,49 \text{ kNm}$$

eller regn. sikkerhed mod
tipning

$$N_d = \frac{M_s}{M_t} = \frac{30,0}{9,49} = 3,16 \geq 1$$

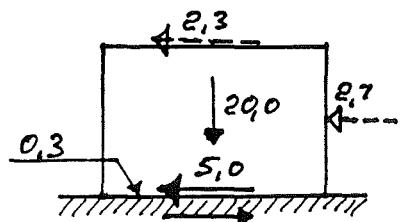
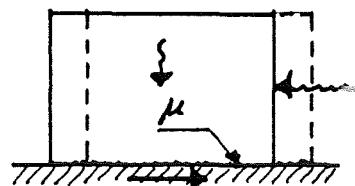
Glidning.

$$V_d \leq \mu \cdot N_d$$

Frikionskoefficienten μ .

Mørtefuge på plastfolie 0,3

Mørtefuge på murpap 0,2

Eksempel forsæt.

$$V_d = 5,00 \text{ kN} \leq 0,3 \cdot 20,00 = 6,00 \text{ kN}$$

Vandret forskydning.

$$V_{dl} \leq \mu \cdot N_d + c \cdot A_c$$

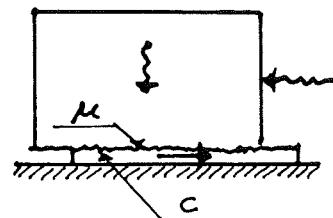
Frikitionskoefficienten μ -

Mørtelfuge uden indlæg 0,5.

Kohæsionsstyrken i mørtel-

fuge $c = 0,1 \text{ N/mm}^2$.

A_c = trykpåvirkede areal.

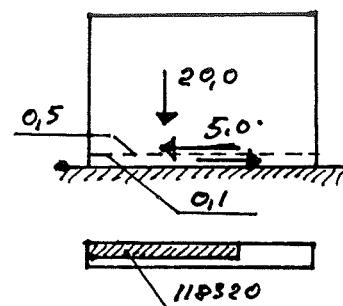

Eksempel forsat.

$$V_{ud} = \mu \cdot N_d + c \cdot A_c$$

$$V_{ud} = 0,5 \cdot 20,00 + 0,1 \cdot 118320 \cdot 10^{-3} = 21,83 \text{ kN}$$

$$V_{dl} = 5,00 \text{ kN} \leq V_{ud} = 21,83 \text{ kN}$$

Lodret forskydning.

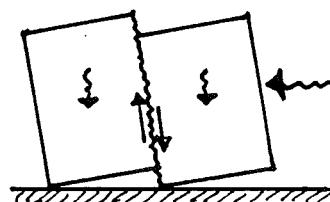
$$V_{dl} \leq k_m \cdot f_c \cdot k_f \cdot A_c$$

$$\text{Materialfaktor } k_m = \begin{cases} 0,03 \text{ tegl.} \\ 0,10 \text{ letbeton.} \end{cases}$$

f_c = sten- eller blokklassen.

k_f = fugefaktor d.v.s. forholdet mellem effektive- og hele areal.

Studsfuge i hvert 2. skifte.

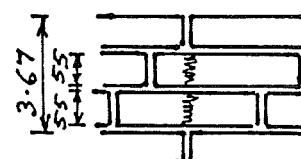

$$k_f = \frac{55}{2 \cdot 67} = 0,41$$

Studsfuge i hvert 3. skifte

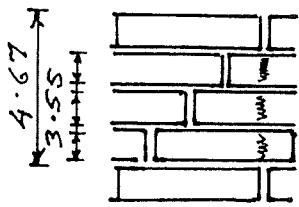
$$k_f = \frac{2 \cdot 55}{3 \cdot 67} = 0,55$$

43.

Studsfuge i hvert 4. skifte.

$$k_f = \frac{3 \cdot 55}{4 \cdot 67} = 0,62.$$

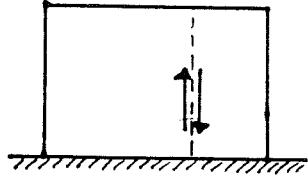

Eksempel forsæt.

$$V_{ud} = k_m \cdot f_c \cdot k_f \cdot A_c$$

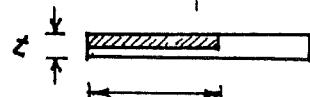
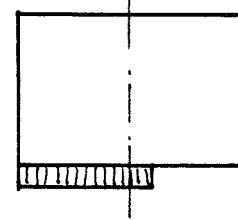
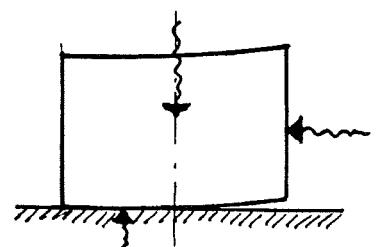
$$V_{ud} = 0,03 \cdot 15 \cdot 0,41 \cdot 118320 \cdot 10^{-3} = 21,83 \text{ kN}$$

$$V_d = 5,00 \text{ kN} \leq V_{ud} = 21,83 \text{ kN}$$

Tryk/søjle.

Den vandrette belastning på "murskiven" resulterer, som det fremgår af eks. side 40, i et mindre trykarcal og deraf en mindre lodret bøereeuvre.

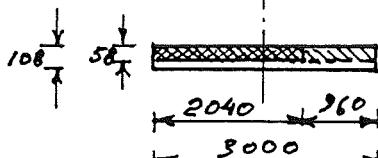

Eksempel forsæt.

$$\frac{L_s}{t_d \cdot 2 e_f} = \frac{2600}{58} = 45 \rightarrow k_s = 0,12$$

$$N_{ud} = 0,12 \cdot 0,9 \cdot 2040 \cdot 58 \cdot 2,81 \cdot 10^{-3} =$$

$$N_{ud} = 35,91 \text{ kN} \geq N_d = 20,0 \text{ kN}.$$

De 2 bærecevner kan dog ikke umiddelbart sammenlignes, idet de indgår i forskellige lastkombinationer.

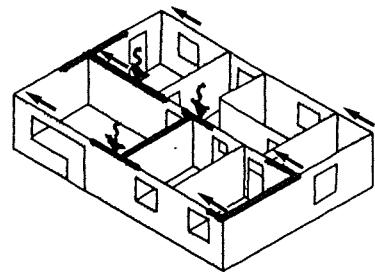
$$q + q \cdot 1,3 + 5 \cdot \psi$$

$$q + (q+s) \psi + w \cdot 1,3$$

$$0,85q + 1,3w$$

Tyndfligede trærsnit.

Ofte danner de stabilisrende „murstikvers“ rettangulære trærsnit sammen med trærgående mure, trærsnitsformer som T, L, Heller U. Sådanne træsnit vil altid kunne opnate større vandret belastning end trærsnitskroppen alene.

De omtalte trærsnit har også den fordel, at de altid vil være lodret belastede på fligene eller kroppen.

Teglbjælker.

En teglbjælke består af en et skifte høj prefabrikeret tegloverligger, som påmures et antal skifter.

Tegloverliggere til bagmure og skillevægge leveres normalt armeret med 8mm Kam- eller tentorstål.

Facadeoverliggere armeres med 8mm rustfast stål

Med 8mm armering kan boerevnen ikke øges ved at gøre teglbjælken højere end 9 skifter.

Det er vigtigt at teglbjælker mures med fyldte fuger, så tryk- og forskydningsspændingerne kan optages.

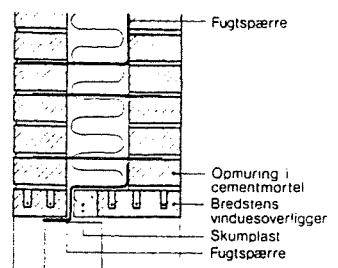
Figur 2. Overligger af hele sten, (løbere).

Figur 3. Overligger af halve sten, (kopper).

Figur 4. Overligger af hele og halve sten, (munkeforbandt).

Deklareringsordning for tegloverliggere under udarbejdelse i Dansk Murstenskontrol

Producenter, der ønsker at markedsføre tegloverliggere, som produceres i henhold til danske normer og forskrifter skal deklarerere tegloverliggere i henhold til DS 414.

Dansk Murstenskontrol vil i løbet af 1989 tilbyde producent af tegloverliggere en deklareringsordning, som opfylder murværksnormens bestemmelser om varedeklarering, mærkning og kontrol.

Varedeklarationen omfatter:

1. Producent.
2. Armeringstype og -dimension.
3. Anvendelsesområde.
4. Styrkeformold.

Mærkning

Mærkning for identifikation af tegloverliggere sker på den enkelte overligger.

Dansk Murstenskontrol har godkendt nedenfor viste mærke, som identifikationsmærke for deklarerede tegloverliggere.

På dette mærke, som er af plast eller af tilsvarende materiale, angives producentens navn som vist ved en fortolkelse.

Markets farve angiver anvendelsesområde

Et grønt mærke gælder for anvendelsesområde F, aggressivt og modérat miljø. ≥ 6 mm rustfast armering, antal armeringsjern

Et rødt mærke gælder for anvendelsesområde bagmursoverligger, passivt miljø. ≥ 8 mm tentorstål-kamstål, antal armeringsjern

Et gult mærke gælder for armering efter bestilling.

Identifikationsmærke

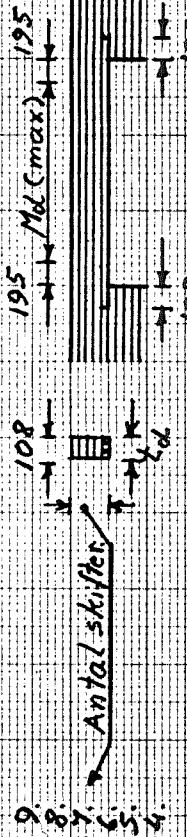
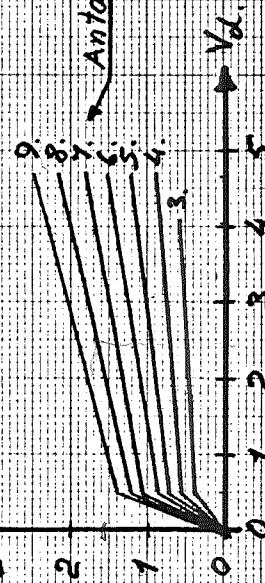
Teglbjälke 1.

O.L.A.

108 mm, Stenk.l. 15, KC-mörtel 50/50/100.

$$\frac{M_d(108)}{M_d(2x)} = \frac{108}{2x}$$

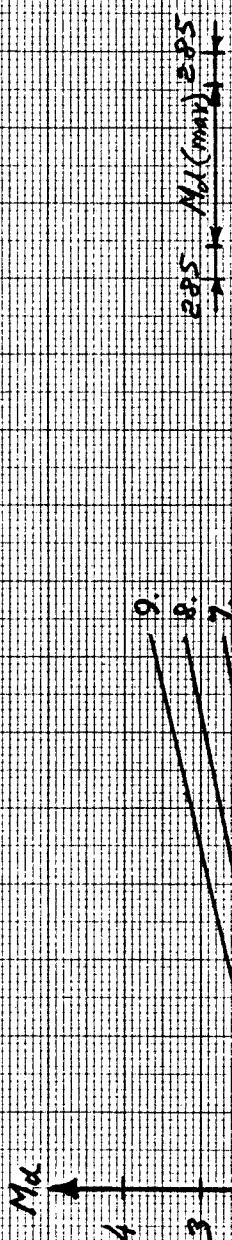
$$\frac{V_d(108)}{V_d(2x)} = \frac{108}{2x}$$

 M_d .

Antal skiftef.

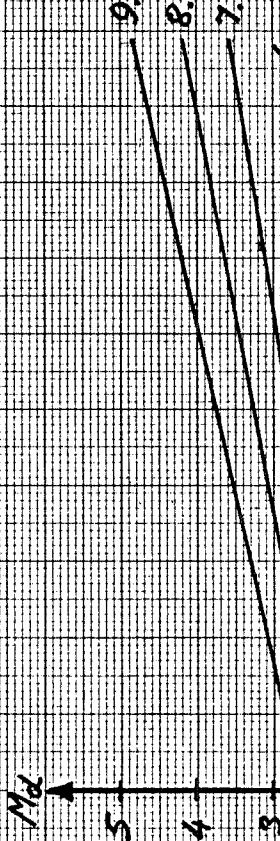
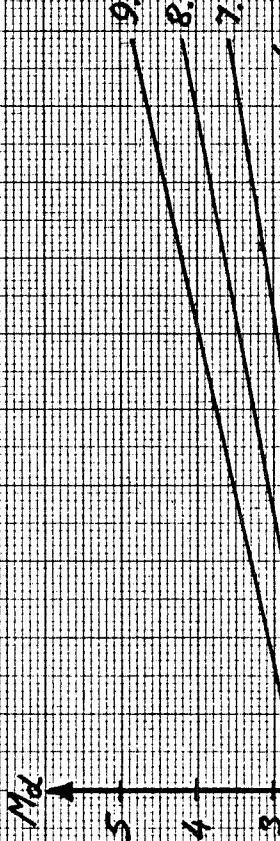
$\frac{M_d(108)}{M_d(2x)}$

$\frac{V_d(108)}{V_d(2x)}$

 M_d .

$\frac{M_d(108)}{M_d(2x)}$

$\frac{V_d(108)}{V_d(2x)}$

 M_d .

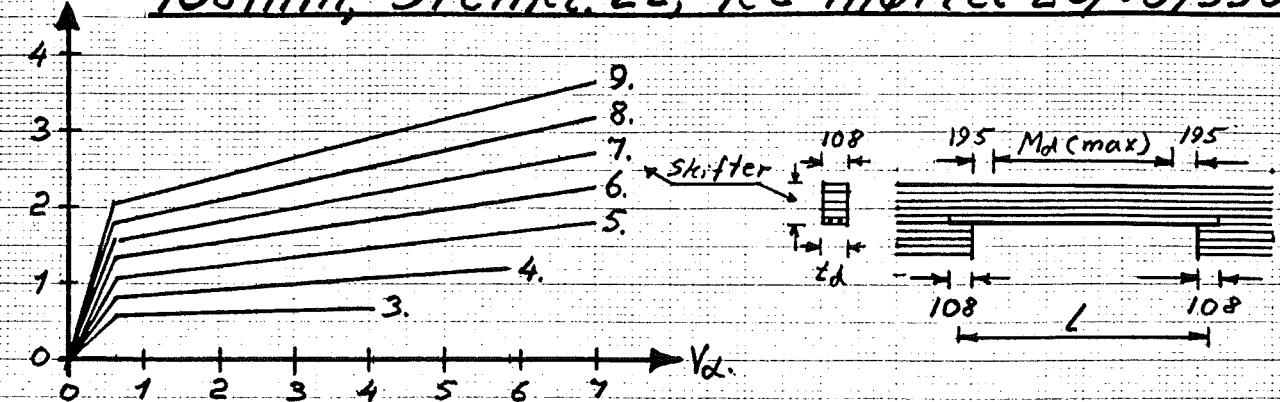
$\frac{M_d(108)}{M_d(2x)}$

$\frac{V_d(108)}{V_d(2x)}$

 V_d . M_d .

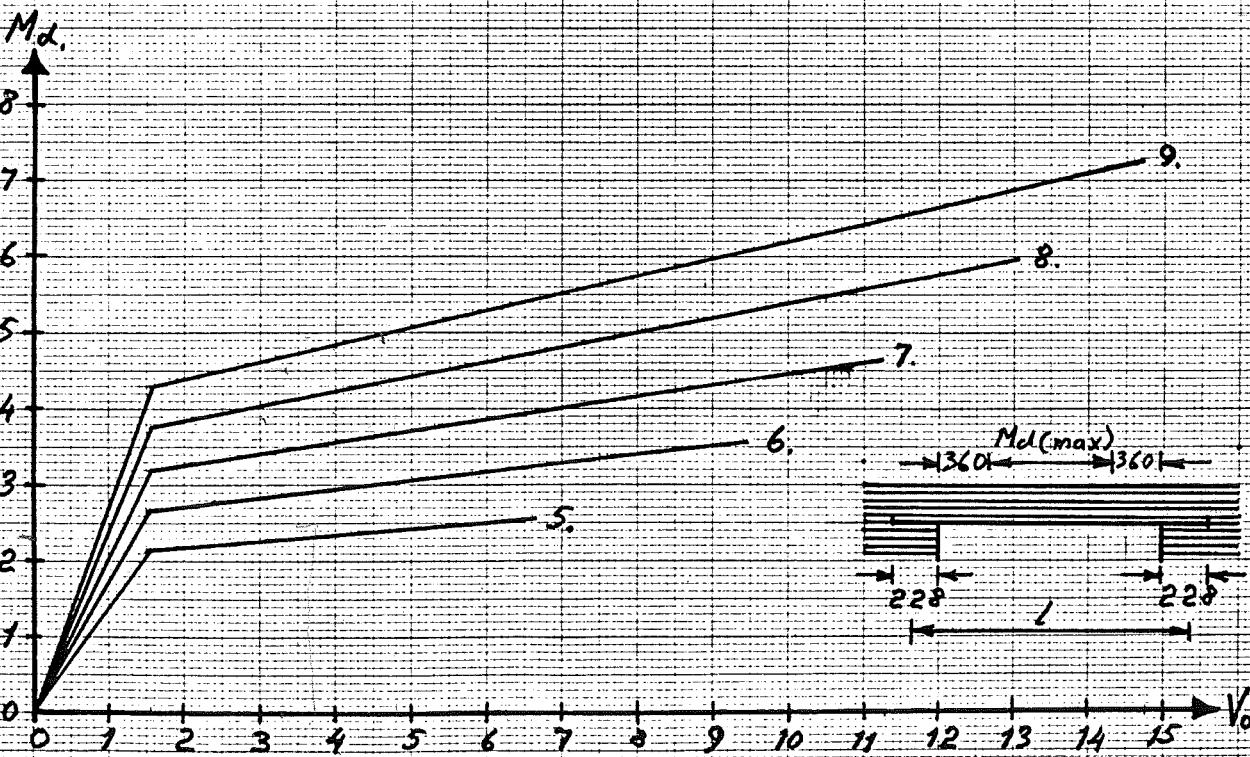
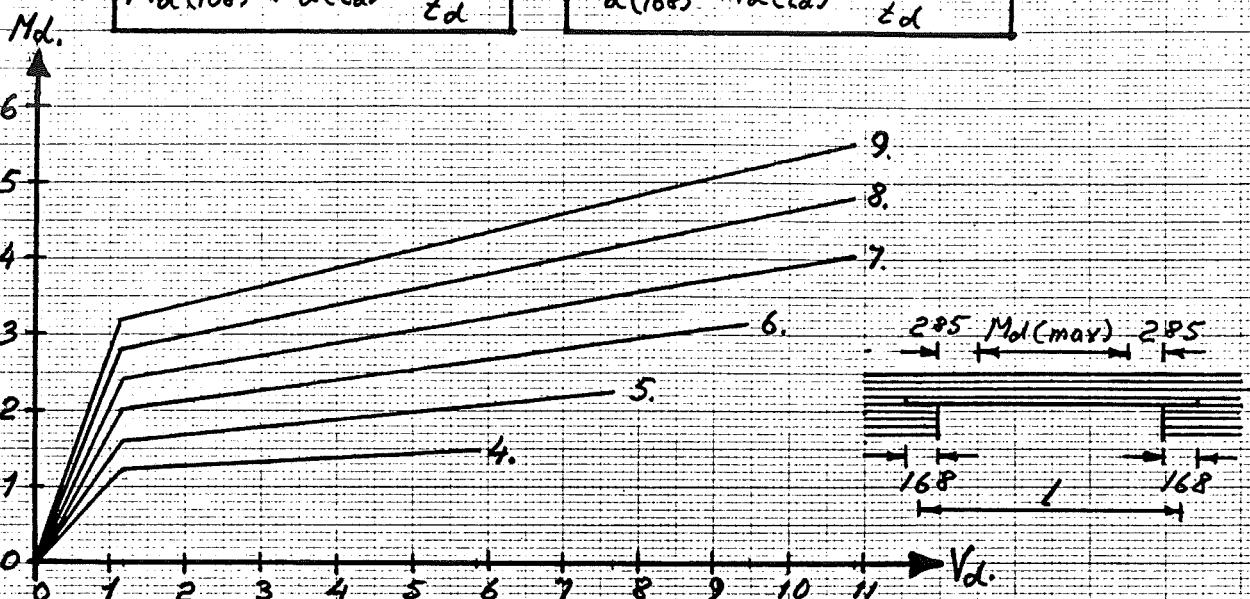
Teglbjælker.

Md. 108mm, Stenkkl. 22, KC-mørtel 20/80/550.

$$Md(108) = Md(t_d) \cdot \frac{108}{t_d}$$

$$Vd(108) = Vd(t_d) \cdot \frac{108}{t_d}$$

Eksempel

Teglbjælke over 1,21 m
åbning, 168 mm. mur.

$$l = 1,21 + 0,11 = \underline{1,32 \text{ m.}}$$

$$g_d = 3,10 \cdot 0,60 = \underline{1,86 \text{ kN/m.}}$$

$$V_A = \frac{1}{2} \cdot 1,86 \cdot 1,32 + \frac{6,00 \cdot 0,92}{1,32} = \underline{5,44 \text{ kN.}}$$

$$V_B = \frac{1}{2} \cdot 1,86 \cdot 1,32 + \frac{6,00 \cdot 0,40}{1,32} = \underline{3,07 \text{ kN.}}$$

$$V_{d,0,4} = 5,44 - 1,86 \cdot 0,40 = \underline{4,70 \text{ kN.}}$$

$$M_d = \frac{5,44 + 4,70}{2} \cdot 0,40 = \underline{2,03 \text{ kNm.}}$$

$$V_d = \underline{5,44 \text{ kN}}$$

$$M_{d(108)} = 2,03 \frac{108}{168} = \underline{1,31 \text{ kNm.}}$$

$$V_{d(108)} = 5,44 \frac{108}{168} = \underline{3,50 \text{ kN.}}$$

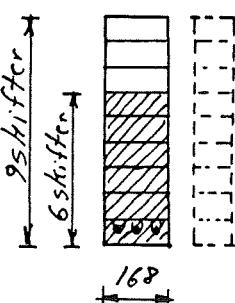
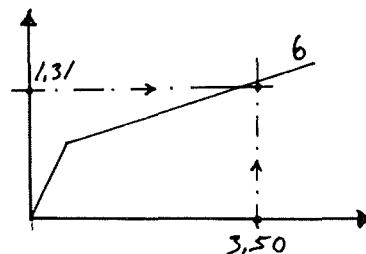
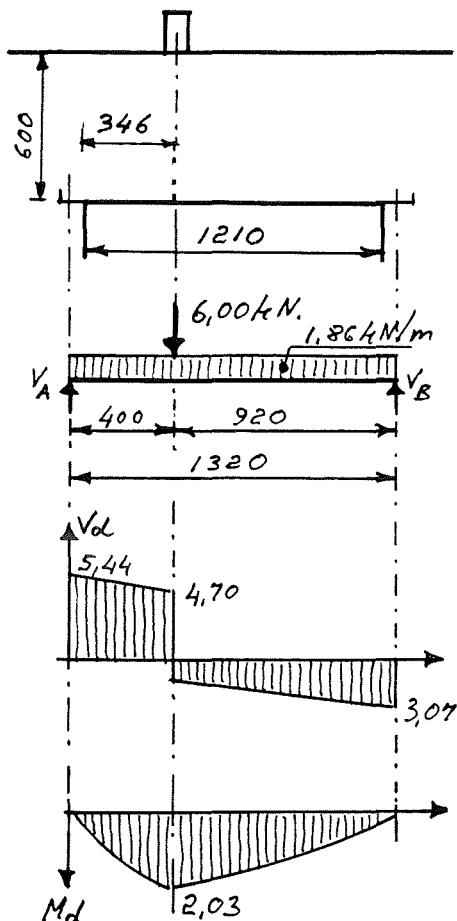
Vederlag 108 mm.

Stenhl. 15

Mørtel KC 50/50/700.

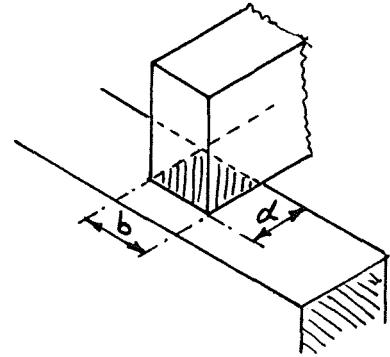
Ifølg. diagram $h = 6 \text{ skiften}$.

$$\alpha = 400 - \frac{108}{2} = \underline{346 \text{ mm}} > 195 \text{ mm}$$

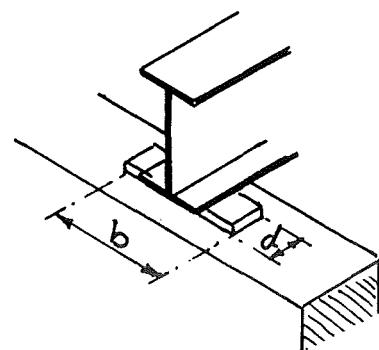
Bjælkevederlag.

Trykspoendingerne i et vederlag er bestemt af last og trykharcal.

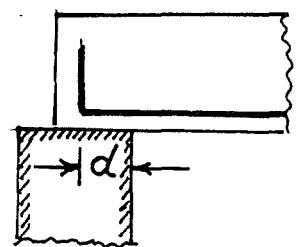

$$\sigma_c = \frac{V_A}{b \cdot d} \leq f_{cnd}$$

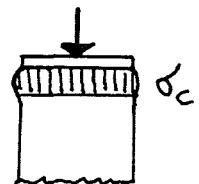
og da der ikke er nogen søjlevirkning er trykstyrken f_{cnd} .

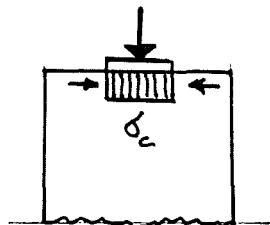
Ved jernbeton regnes vederlagets dybde kun til enden af armeringen.

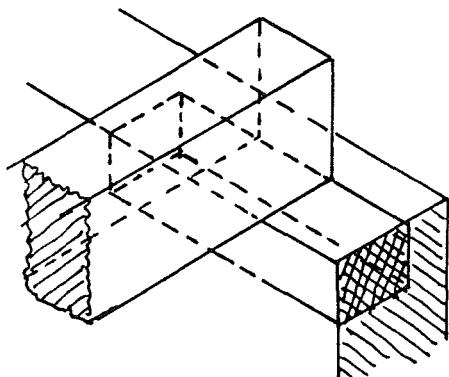
Hvis spændingsarealets omgivende murvoerk giver tilstrækkelig sidestøtte, kan styrken øges med 50%.

$$\sigma_c = \frac{V_A}{b \cdot d} \leq 1,5 \cdot f_{cnd}$$

Hvis spændingerne bliver for store kan det være nødvendigt med vederlagsbjælker.

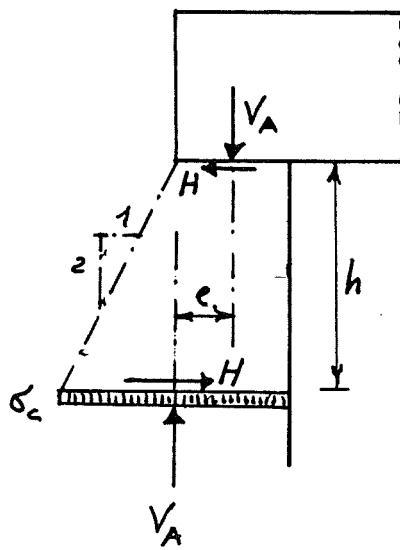
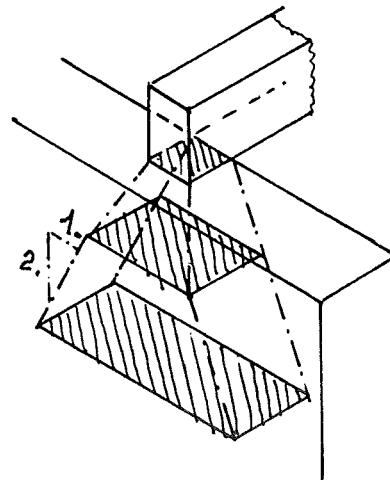

Problemet kan også løses ved at mure vederlaget i et stærkere murværk. Spændingerne fra vederlaget fordeler sig ligeligt ned gennem muren til alle sider med hældningen 1:2, hvilket betyder at det ofte kun er nødvendigt med nogle få skifte i det stærkere murværk.

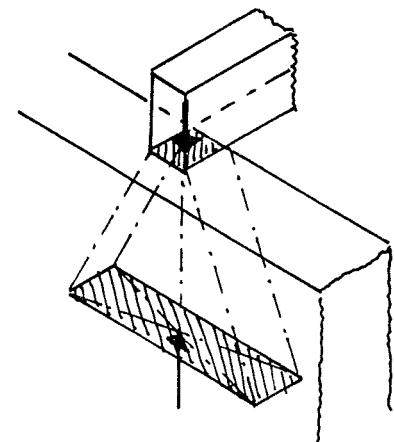
Hvis udbredningen af lasten er ensidig, skal der tages hensyn til de vandrette kraeftter som er en følge af excentriciteten.

$$\Sigma M = 0: \Rightarrow V_A \cdot e = H \cdot h.$$

Ved excentricitet parallelt med murens plan, vil murens gode „skivegenskaber“ betyde at en nærmere undersøgelse sjældent er nødvendig.

For excentricitet vinkelret på murens plan vil problemet være større, men hvis man undgår at regne med udbredning af lasten vinkelret på muren er der ingen excentricitet.

Eksempel.

Mur i

Stenk. 15 mass. } $f_{cnld} = 2,81 \text{ N/mm}^2$
KC 50/50/700 }

200 × 400 mm jernbetonbj.

$$V_A = 210 \text{ kN}$$

$$\sigma_c = \frac{210 \cdot 10^3}{200 \cdot 190} = 5,53 \text{ N/mm}^2 \leq 2,81 \%$$

Vederlag mures i

Stenk. 45 } $f_{cnld} = 5,60 \text{ N/mm}^2$
KC 50/50/700 }

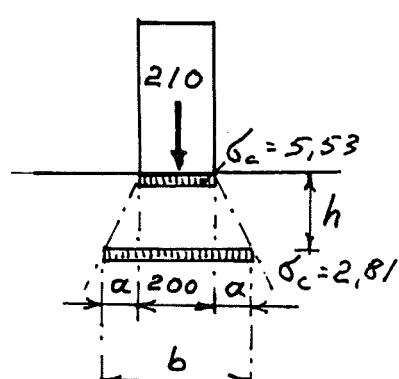
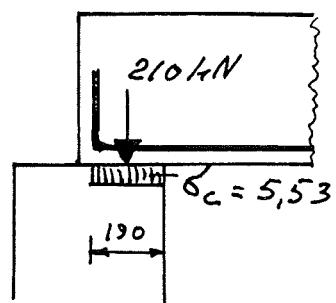
$$\sigma_c = 5,53 \text{ N/mm}^2 \leq f_{cnld} = 5,60 \text{ N/mm}^2$$

Højde på Stenk. 45 mur.

$$\sigma_c = \frac{210 \cdot 10^3}{b \cdot 190} \leq 2,81 \text{ N/mm}^2 \Rightarrow$$

$$b = \frac{210 \cdot 10^3}{2,81 \cdot 190} = 394 \text{ mm}$$

$$a = \frac{394 - 200}{2} = 97 \text{ mm}$$

$$h = 2 \cdot a = 2 \cdot 97 = \underline{194 \text{ mm}} \approx 3 \text{ skiften.}$$

Da bjælkens udvidede
spændingsareal også skal
bære lasten fra de oven-
stående konstruktioner,
mures det forstærkede
vederlag i 4 skifters højde.

$$b = 4 \text{ skiffer} \cdot 67 \cdot \frac{1}{2} \cdot 2 + 200 = \underline{468 \text{ mm}}$$

Last fra ovenstående konstr.

$$r_d = 56,0 \text{ kN/m}$$

$$\sigma_c = \frac{56,0 \cdot 10^3}{348 \cdot 1000} = \underline{0,16 \text{ N/mm}^2}$$

$$\sigma_c = \frac{210 \cdot 10^3}{190 \cdot 468} = \underline{2,36 \text{ "}}$$

$$\Sigma \sigma_c = \underline{2,52 \text{ N/mm}^2}$$

$$\sigma_c = \underline{2,52 \text{ N/mm}^2} \leq f_{cn} d = \underline{2,81 \text{ N/mm}^2}$$

